

...mina plačana v gotovini

Bogoljub

April 1937

Perilo prati? Ne, temveč negovati!

Ako si hočete dolgo časa ohraniti perilo tedaj ne zadostuje da ga perete kot „navadno“. Perilo je treba pravilno negovati s Schichtovim Radionom. S tem si boste prihranili tudi mnogo težkega dela.

Radion je popoln proizvod za nego perila. Uporaba je zelo preprosta:

1. Raztopite Radion v mrzli vodi. ●
2. Ko raztopina zavre, kuhajte najmanj 15 minut.
3. Splakujte perilo najprej v topli potem pa v mrzli vodi. Perilo bo ostalo dolgo časa kot novo in bo vedno snežnobelo.

Schichtov
RADION

POPOLNA NEGA PERILA

Marija v božji naravi

IV. Čez morjé in čez poljé

*Z ljubim Sinom Mati se vrača;
z njo se ptice vračajo z juga —
preko mórja, širnega mórja.*

*Ni še v grmu slišati petja,
ni še v brazdi videti pluga —
preko pólja, širnega pólja.*

*»Ptice moje!« kličé Marija:
»Najhitrejša hiti pred mano —
poljedelcu vigred oznanit!«*

*Pastirica bila je prva.
Pohitela v jutro je rano —
poljedelcu vigred oznanit.*

*Kakor droben prapor pomladni
pastirici čopek utripa —
po razorih komaj zoranih.*

*Pastirico gleda sejalec,
iz sejačke zrno posipa —
po razorih komaj zoranih.*

*Pastirica, jadrna ptica,
spremljevalka vigredi naši:
Kdo je dal ime ti pastirsko?*

*Jožefovo jagnje sem pasla,
ko je Dete spalo na paši:
on ime je dal mi pastirsko.*

*Pastirica, kmetova ptica,
ko si brazdo videla prvo —
poljedelcu blagor prinesi!*

*Léti v polja, v travnike léti;
za bogato žito in mrvo —
poljedelcu blagor prinesi!*

*Z ljubim Sinom Mati se vrača;
z njo se ptice vračajo z juga —
preko pólja, širnega pólja.*

*Pastirica prva jih vidi;
poljedelcu pela je s pluga —
preko pólja, širnega pólja:*

*Preletela polja sem ravna;
videla sem Zgodnjo danico —
s prvim žarom pólja blagruje.*

*Preletela trate sem jasne;
videla sem Prvo cvetico —
z ljubim cvetom trate blagruje.*

Čez štiri sto let

Slavni ruski pisatelj Merežkovskij je zadnji čas izdal v nemškem jeziku tri debele knjige o Jezusu. Tretjo je naslovil: »Smrt in Vstajenje«. Tu pravi o Jezusovem vstajenju med drugim: »Vera v vstajenje je tista moč, ki giblje vse krščansko človeštvo. Kako je nastala ta vera? Morda s petimi ali šestimi posebno živahnimi čutenimi prevarami, tako namreč, da so apostoli bili prepričani, da Jezusa vidijo, pa so se v razburjenju le bridko motili? Kdor si stvar razlaga tako, je prav tako bedast, kakor če bi trdil, da more velik kotel vode zavreti že samo od tega, če se je pod njim utrnilo pet ali šest isker.

Predstavlajte si Jezusova prikazovanja kakorkoli že, vendar ne morete dvomiti, da so na Jezusove učence učinkovala kot neizpodbitna, neovrgljiva resnica. Le t a k o se je potlačena vera apostolov spet dvignila s podobno silo, kakor pritisnjen vzmet (pero) odskoči kvišku.

V šestintridesetih urah od velikega petka zvečer do jutra velike nedelje so učenci doživeli nekaj, česar mi nič prav ne vemo. Toda če se je kos železa spremenil v kos jekla, vemo, da so ga morali najprej razbeliti, nato pa pomočiti v ledenomrzlo vodo. Tako je bilo tudi z apostoli. Simon je bil na Kajfovem dvorišču le uboga stvar, zdaj pa se je spremenil v najvišjega apostola Petra. Moral je torej doživeti nekaj nam neznane, kar je sam povedal z besedami:

„Gospod je res vstal (Lk 24, 34).« Tako Merežkovskij.

Res, kakšna tragedija se je morala veliko soboto igrati v globoko razočaranih dušah! Učenca, ki sta šla veliko nedeljo iz Jeruzalema v Emavs, sta nam za hip odstrla zaveso: »... Kako so Jezusa Nazarečana izdali naši veliki duhovniki in poglavarji v smrtno obsodbo in ga križali! Mi pa smo upali, da je on tisti, ki bo rešil Izrael. A danes je že tretji dan, kar se je to zgodilo!« (Lk 24, 22—24.)

»A danes je že tretji dan, kar se je to zgodilo...«

Kolikokrat otroci božjega kraljestva govorimo take nepočakane besede!

Šest sto let pred Kristusom je prerok Habakuk ves razdvojen gledal v duhu povodenj krutih kaldejskih čet, ki so hrumele proti Jeruzalemu, in se je vprašal: Kje je božja moč in previdnost, če se pa godi ljudem kakor ribam v morju in črvadi, ki nima vladarja (1, 14)!

Toda ko prerok pričakuje odgovora na svoje pričkanje z Bogom, mu pravi Bog: »Zapiši sodbo in naslikaj jo na ploščo, da bo lahko bral vsak, kdor mimo te če; saj prerokba se bo spolnila ob gotovem času in bo nazadnje prišla na dan in ne bo izostala; če pa bo odlašala, jo počakaj! Prav gotovo bo prišla in ne bo odlašala: Seveda kdor je nepočakan, ne bo imel miru v srcu; pravični pa bo čakal v moči svoje vere (2, 2—4).«

»Kdor je nepočakan, ne bo imel miru v srcu!« Te besede si res velja vklesati v srce za vse hude čase in za vsake težke prilike!

Bog ima namreč drugačen beležni kolar in drugačno uro kakor mi. Zato Jezus dá učencem pred vnebohodom kakor za slovo in tolažbo bogato resnico: »Ne gre to vam, da bi vedeli čase in prilike, ki jih je Oče pridržal svoji oblasti (Apd 1, 7).«

Razglejmo se nekoliko po zgodovini božjega kraljestva!

Malo pred letom 70. je besnelo v rimski državi prvo preganjanje kristjanov pod cesarjem Neronom. Kristjani so trepetali kakor plahe ptičke pred črno nevihto. Mnogi so pričakovali, da bo njih Učenik čudežno zaustavil preganjanje, da se bo že zdaj v vsem veličju vrnil na svet in obsočil hudobne. Nekateri so postajali malodušni, nekateri so se pa kristjanom celo posmehovali. Zato jim je sv. Peter pisal iz ječe: »Eno pa naj vam, preljubi, ne bo prikrito, da je en dan pri Gospodu kakor tisoč let, in tisoč let kakor en dan. Gospod ne odlašaja, marveč potrpi (2 Pet 3).«

Štiri sto let pozneje, leta 476., je Odovakar, vojvoda barbarskih Rugijcev, pahnil s trhlega prestola poslednjega zapadnorimskega cesarja, slabokrvnega Romula Avgustula.

Če je tisoč let kakor en dan, potem je štiri sto let komaj eno dopoldne ali popoldne!

Grško cerkev je od Rima odcepil najprej Fotij, dokončno ločitev pa je izvedel ošabni patriarh Mihael Kerularij. Dne 16. julija 1054 sta papeževa odposlanca položila izobčilno pismo na glavni oltar Sv. Sofije z besedami: »Bog naj sodi.«

29. maja 1453, torej natančno čez štiri sto let, ali z drugo besedo: čez pol dne, je padla grška prestolnica Carigrad v turške roke. Sultan Mohamed II. je dal krvavo glavo cesarja Konstantina XII. obesiti na porfirni steber Hipodroma, nato

jo očistiti in poslati v Azijo. Prvi cesar te rodbine je bil nekoč proti svoji domovini poklical na pomoč iste Turke, ki so poslednjega na carskem prestolu premagali in umorili. Drugi dan je sultan zbral vse plemiče in jih dal usmrtiti. Carigrabski patriarhi niso bili hoteli priznati papeža. Odlej se bodo dolgo ponižno klanjali »padišahu« in od njegove milosti kupovali patriarhovo službo za drag denar, za 2.000, 5.000 in če treba za 30.000 zlatnikov! Čez približno štiri sto let (1821) bo o veliki noči patriarh Gregorij V. visel na cerkvenih vratih v škofovskem ornatu!

»Zapiši sodbo in naslikaj jo na ploščo!«

Leta 1217. je prejel srbski knez Štefan Prvovenčani kraljevsko krono od papeža Honorija III. Ko se je drugo leto od nikejskega razkolnega patriarha vrnil njegov brat Sava, je Štefanu očital, zakaj se je poklonil Rimu in izpovedal vdanost. Res je nato Štefan vdanostno izjavo preklical.

Štiri sto let pozneje je bil srbski patriarh Paisij. Kakor njegov prednik Jovan, je tudi ta dostojanstvenik skrbno iskal stikov z Rimom in ponujal zedinjenje, a turški sultan je pod smrtno kaznijo prepovedal vsako občevanje z Rimom.

Dne 31. oktobra 1517 je Martin Luther razglasil 95 stavkov zoper katoliški nauk o odpustkih. Tako je začel svoje delo za to, da Nemčijo odtrga od Rima in jo osreči z vero »čistega Kristusovega evangelija«. Na Nemškem je bilo takrat okoli 400 knezov, knežičev in vladarčkov, le pravega cesarja ni bilo.

Martin Luther je tem lačnim oblastnikom dejal, naj le brez najmanjšega očitka vesti ugrabijo škofom in drugim cerkvenim dostojanstvenikom njih zemljo. To za vero ne bi bilo posebno škodljivo, če bi ne bili ravnali po receptu: Gospodar sme določati, katere vere naj bodo podložniki, a bilo je v nasprotju z osnovnimi zahtevami pravičnosti.

Ko je po tem dogodku minilo štiri sto eno leto, se je Nemčija znašla v novembru 1918: konec svetovne vojske. To se pravi: Versajski mir — in 32 poslednjih nemških prestolov pošljejo v muzej. Temu sledi republika, splošno enačenje (Gleichschaltung), vera »čistega nordijskega plemena« itd.

»Saj prerokba se bo še spolnila ob gotovem času in bo nazadnje prišla na dan in ne bo izostala!«

Leta 925. pred Kristusom je pridrl egiptovski kralj Šošenk z mogočno vojsko v Palestino in osvojil »Sto pet in šestdeset

mest«. Hkrati je pomagal bivšemu Salomonovemu nadzorniku delavcev, da je odtrgal od prejšnje močne, edinstvene judovske države deset rodov, pri katerih je uvedel malikovalstvo.

Res se je to zgodilo po božjem sklepu, »da se po njem poniža Davidova hiša«. Res je pa tudi, da so natančno čez štiri sto let Peržani napravili konec starodavnemu egiptovskemu kraljestvu. In to ne dolgo potem, ko se je bila egiptovska oblast razširila tja do reke Evfrata!

Vsakomur je znano, da je Angleska odpadla od Rima natančno pred 400 leti. Razkol je povzročil Henrik VIII.; izneveril se je svoji zakoniti ženi Katarini Aragonski, dasi mu je bila rodila že pet otrok. Spečal se je z raznimi ženskami, nato pa se je zagledal v Ano Bolejn, ki je sama zahtevala, da se z njo postavno poroči. Že l. 1527. ji je kralj pisal: »Naredil Vas bom za edino gospodarico mojega srca. Vsem drugim bom ljubezen odpovedal in služil samo Vam.«

Začelo se je dolgoletno pritiskanje na papeža Klementa VII., da bi dovolil razporoko. Papež je ponovno odklonil, končno še posebno na Svete tri kralje 1536.

Šestnajstega maja 1532 je odstopil kancler Tomaž Mor, ker se ni hotel ukloniti prešustnemu kralju. Tri mesece kasneje je umrl Warham, odlični kenterberski nadškof. Njegov poslednji čin je bil slovesni ugovor zoper proticerkvene postave. Za kenterberskega nadškofa pa je prišel neznačajni Cranmer, ki je v vseh rečeh pritrdjeval brezvestnemu kralju.

L. 1534. so obglavili preprosto deklo Elizabeto Barton, ker je naredila nekaj opazk zoper kraljevo razporoko. 22. maja l. 1535. je padla glava kardinala Fišerja, 6. julija pa je smehljaje šel v smrt kancler Tomaž Mor.

In čez štiri sto let?

Natančno čez štiri sto let sta bila kardinal in kancler postavljena v oltar.

Leto pozneje pa so časopisi vsega sveta mnogo pisali o kanclerju Baldvinu, o bradfordskem škofu in kenterberskem nadškofu. Čudno, po štiri sto letih so vsi ti možje izgovorili besedo čistega evangelija sv. Janeza Krstnika: »Ni ti dovoljeno!«

Kenterberski nadškof, dasi angličanske vere, je imel na praznik sv. Lucije, ki jo na severu zelo častijo kot prinašalko luči, v radiu govor, v katerem je dejal med drugim, da bi nameravani zakon bil v nasprotju z najosnovnejšimi predpisi krščanske vesti.

Po štiri sto letih!

»Zapiši sodbo in naslikaj jo na ploščo, da bo vsak lahko bral, kdor mimo teče!«

Kaj bo danes čez štiri sto let? To se pravi, potem ko bo prešlo dvanajst rodov, ko se bo grešna kri prečistila v štirikrat treh rodovih.

Morda tudi kaj zelo lepega in neizmerno tolažilnega.

Pred 400 leti je Primož Trubar po krivovercu Cvingliju tajil resnično pričujočnost Jezusovo v sv. Rešnjem Telesu. Včeraj, po 400 letih, smo doživeli v Ljubljani nepozabni sprevod mož pri Evharističnem kongresu. Čez 400 let, ko bo jutranje sonce privozilo vrh neba, lahko dočakamo evharistično življenje. Takrat bi bilo samo po sebi umevno, da gre v nedeljo vsa družina v župno cerkev po sv. Evharistijo in jo ponese domov.

Danes smo priče materialističnega komunizma sile. Čez 400 let bo

to morda res samo zgodovinski materializem. Takrat pa bo vsesplošno vladal duhovni komunizem ljubezni.

Danes beremo: Naval delomrznežev na Ljubljano. Čez štiri sto let bo pa to morda v dveh rečeh drugače. Bivši delomrzneži bodo obrnili Pavlovo besedo: Kdor jé, naj tudi dela! Kar pa bo resničnih siromakov, bodo v prijetni zadregi. Zakaj evharistični komunisti bodo za res jemali prerokovo navodilo za postni čas: »Pojdi na razpotje in privedi siromake in brezposelne v tvojo hišo!« Takrat bo deveti blagor veljal skoro vsem: Blagor mu, kdor siromaka razume (Psalmist).

Zato ne jadikujmo, kakor da smo vedno na izletu v Emavs: »Danes je že tretji dan,« tretji mesec, leto. Saj še ni štiri sto let! »Seveda kdor je nepočakan, ne bo imel miru v srcu! Pravični pa bo čakal v moči svoje vere!«

Tako, kakor je čakala Marija Jezusovega vstajenja... J. Šimenc.

Materi svete Družine

*Srce deviško si imela,
ko božje Dete si spočela
od Svetega Duha.*

*Skrb materinsko si čutila,
ko Rešenika porodila
za spravo si sveta.*

*Nebeška radost in veselje
polnilo noč in dan ti želje
družinskega srca.*

*A tudi žalost in trpljenje
grenilo dušo in srce je —
za Sina božjega.*

*Krvavi pot, zaničevanje
si v duhu zrla in suvanje
ter križa les in smrt.*

*A solze grenke žalosti
prelila v tihem miru si,
da raj bi bil odprt.*

Francè Kunstelj.

Nekaj za pirhe

Tako se nam toži po lepih velikonočnih šegah in običajih, ki so bili včasih v navadi med našim ljudstvom, ki so nam o njih pripovedovali naši starši in smo jih deloma še sami videli in gojili kot otroci; sedaj pa že polagoma izginevajo in se umikajo novim, večkrat tako plitkim in praznim oblikam. Žal, da novo večkrat ne dosega starega!

Nikoli ni slovensko ljudstvo in selo tako polno svetega veselja, kakor prav o veliki noči. Celo prvo pomladno zelenje in cvetje ima nekako praznično podobo in vonjavo. »Cvetna nedelja« pravi naše ljudstvo zadnji (palmovi) nedelji pred veliko nočjo. Takrat cveto vse poti in steze

do cerkve, takrat cvete vsa cerkev prav do svojih obokov, zakaj vaška mladina tekmuje z visokimi »butarami« (beganicami). To so šopki, ki jih vrt in vas, gozd in gaj poklanjajo cerkvi. Kadar so butare blagoslovljene, se posamezne vejice razvežejo in razdele na vse strani. Ena blagoslovljena vejica mora v ogenj, da bo hiša varna pred požarom; druga se vrže v vodnjak, da celo leto ne bo imel suše, tretja se drobno razreže in se potrese v krmo živini, da bo zdrava; četrta blagoslovljena vejica se zasadi v polje, da bo rastlo in zorelo kmetu v blagor. Ostalo se shrani, da se položi poleti na ogenj, kadar oblaku zvoni in pa, da bo gospodar priložil poleg

zrnč kadila na žerjavico, ko bo na božične svete večere pokadil vse prostornine.

Veliki teden je pozornost vernih vaščanov obrnjena na božji grob. Kar je po hišah najlepšega cvetja v lončenih in lesenih posodah, ga postrežljive roke preneso v cerkev v tiho božjo grobnico. Tja roma v zadnjih treh dneh vsa vas, tudi ded in babica se dvigneta izpred zapečka, ker ju vabi skrivnost Gospodovega trpljenja in njegove smrti. Prav tako ne sme zaostati noben otrok v hiši, da ne bi videl skrivnostnih luči, ki v steklenih pisanih kroglah plapolajo pri božjem grobu. Vsi prihajajo in pridejo, samo onih zvestih pevcev ni, ki sicer vedno spremljajo vsako bogoslužno pot in opravilo vernikov, samo zvonov ni. Odromali so v Rim, da jih sveti oče blagoslovi z obilnim blagoslovom, ki ga potem oznanjajo vsej verni soseski. Namesto zvonov pa tačas ropoče raglja v zvoniku in v cerkvi in povsod, kjer hodijo skozi vas ropotuljčki pevajoč stari pozdrav angelskega češčenja:

Ragljámo, ragljámo vam angelski glas,
ne zabi moliti pobožna ga vas.
Dvanajsta je ura odbila nam prav,
poklekni, odmoli Marijin pozdrav.

Spominjam se še pesmi, ki jo je nam otrokom pela mati:

Z Jezusom naša ljuba Gospa
hóđita trudna mimo poljá.
Mati za kratke ure četrt
sede na travni písani prt.

Téžke oči se ženi zapro
za četrtinko ure samo.
Jezus z naročja Materi gre.
Kam, o povejte, dobri ljudje.
Ali ga niste videli kod?
Kam je odšel moj ljubi Gospod?
Videli smo ga, nesel je križ,
hiti, gotovo ga dohitíš.
Kdor na potu križevem zdaj
Jezusa sprejme, prišel bo v raj.

Kako pobožno domotožje zveni iz starih svetih pesmi. Kaj hoče ta pesem? Ljudi vabi, naj véliki teden v spomin na Kristusovo trpljenje radi molijo križev pot. Križ in velikonočno jagnje sta v tesni zvezi.

Véliko soboto dopoldne se zvonovi zopet vračajo in vrnejo. Nihče jih ni videl, kako in kdaj so prišli. Ali sedaj so zopet odvezani. Kdor jih sliši, naj z njimi vred zapoje: veselo Alelujo. Kaj bi bilo Kristusovo trpljenje brez njegovega vstajenja? Kaj bi bili vsi cerkveni prazniki brez velike noči? Kaj bi bila slovenska krščanska vas brez velikonočnega jagnjeta? Bodi še tako uboga kočá, skromen spomin na Gospodovo vstajenje se pokaže pod sleherno streho v obliki kolača in pirha, in če tega ne premore kočá sama, se naj povsod najde dobra roka in sočutno srce, ki prav o veliki noči kliče tudi ubogim in zapuščenim: »Veselite se z veselimi!« Višje kakor vse veselje nad velikonočnimi šegami in običaji, je pa veselje verne duše nad velikonočnim poročilom in resnico: »Zveličar je od smrti vstal, grob tudi nas ne bo končal.«

A. V. M.

Naši odgovori

4. Zakaj pa danes ne?

Velika noč! Praznik vstajenja! Od povsod doni vesela pesem. »Aleluja« odmeva po naših cerkvah, pesem naših zvonov tekmuje z veselim žvrgolenjem tičjega zborá, vriskanje mladine po tratáh in logih se zliva v eno pesem s piščali naših otrok. Pomladno sonce v svojem žaru in pisano cvetje v svojem čaru, razposajen ples komarjev v zraku in radostno brenčanje čebel in čmrljev od cveta do cveta, pa lahko potletavanje metuljev po istem potu: vsaka stvar nam v svojem jeziku in s svojo močjo oznanja, da je prišel dan vstajenja, velika noč.

Vesela beseda o Kristusovem vstajenju ni mogla mimo naše dvorane. Radostnega lica je pogledala po naših vrstah, kakor bi hotela dognati, kakšen vtis napravljá evangelijsko poročilo na naše duše.

Koliko bi človek dal, ko bi videl, da je evangelijsko poročilo zajelo ta mlada bitja čisto in neskaljeno, tako, kakršno je poteklo izpod evangelistovega peresa! Žal pa, da se že tudi teh mladih duš poprijemlje moderna bolezen, »španska« bolezen naših duš, ki ji po domače pravimo dvom, v e r s k i d v o m. Kdor hoče kaj veljati med svetom, mora dvomiti. Zlasti tisti, ki so že malo po svetu pogledali, mislijo, da morajo dvomiti in s svojim dvomom še druge zastrupljavati...

»Naš Janez pravi, da ni bil zraven, ko je Jezus vstal od mrtvih, zato pa nič ne verjame,« je povedala morebiti že tudi malo svoje misli Puščavčeva Katra. Janez razlaga svojo modrost, kar se je je nabral med svetom; — lastnih misli nima dosti, ni mož za to — Katra ga pač poslušá in iz spoštovanja do brata bi mu skoraj rada prikimavala.

»Vaš Janez ni bil zraven. Strašno puhla in votla beseda! Ali je na svetu samo to resnično, kar je videl vaš Janez! Pa tako žaljiva beseda. Ali samo vaš Janez živi in dela za resnico? Kakšno žaljenje vsega človeškega rodu je v teh besedah, tega seveda se ne zaveda ne vaš Janez in se ne zavedaš ti sama. Zakaj to, kar vaš Janez govori, se po domače povedano pravi: Samo jaz govorim resnico, vsi drugi pa ne. Ali se lažejo ali se pa motijo.«

»Oprostite, nisem mislila, da vas bom užalila.«

»Saj me tudi nisi. Mene ne. Odpuščanja bi morala prositi ves človeški rod, ne samo mene. Ves človeški rod je žaljen s tako izrečeno nezaupnico. Ali ni ta misel res nekaj groznega: vsi lažejo, vsi se motijo!«

»Naš Miha pa pravi, da so bili ljudje v starih časih preneumni. Vse so verjeli, kar jim je kdo povedal.«

»Spet nova žalitev. Lahkovernost je, žal, tudi bolezen današnjih dni. Morebiti je vaš Miha bolj lahkoveren, kakor pa so bili ljudje za časa Kristusovega. Zakaj prepričan sem, da ta trditev ni zrastle v Mihovi glavi, ampak da jo je — kje, to samo ljubi Bog v nebesih ve — nekje pobral in ker se mu zato zdi imenitno, če kljubuje verskim resnicam — zato jo pa podaja še drugim. Tudi ti si se njegove boleznine morebiti že vsaj malo nalezla.«

Kar za malo se je zdelo Dolinarjevi Meti, ker se nismo kar zavzeli za mnenje njenega brata, ampak se raje trdovratno oklepamo poročil evangelija.

»Še tole nam povej, Meta! Ali ti veš, da je bil naš blagopokojni kralj Aleksander I. leta 1934 na Francoskem umorjen?«

»Vem.«

»Kje si pa to zvedela? Zraven menda nisi bila?«

»Zakaj pa to vprašate? Saj sami veste, da sem bila takrat doma.«

»Povej mi, ali nisi bila ti takrat prelahkoverna? Ali niso bili prelahkoverni vsi tisti, ki pošiljajo poročila o dnevnih dogodkih v časopise? Ali ni bilo prelahkoverno sodišče, ki je sodilo kraljeve morilce?«

»Zakaj me pa to vprašujete?«

»Že spet isto vprašanje. Zakaj? Kdo se je mogel najprej prepričati o smrti našega kralja? Ali ne tisti, ki so bili zraven? Kaj bi svet rekel, če bi takole čez kakih dve sto let vstali možje in bi začeli trditi, da so bili ljudje leta 1934 vse prelahkoverni, da so kar na slepo verjeli in da se niso nič prepričali o tem, kar se je takrat godilo. Enako: Kdo je še kdaj trdil, da bi

znani rimski vojskovodja Julij Cezar ne bil umrl? In da bi bili ti ljudje tistega časa, ko je umrl, prelahkoverni, ko so začeli govoriti in verovati, da bi bil ta mož zares umrl.«

»Zakaj pa o Kristusu tako govore, da bi ne bil umrl, ali pa da bi ne bil vstal iz groba? Mora že biti nekaj na tem.«

»Ne boš, Meta! Mnogim sta smrt in vstajenje našega Gospoda na poti, zato bi najraje vse to lepo zatajili in spravili s sveta.«

»Čudno to! Saj nikogar ni več na svetu, ki bi bil zraven pri smrti in pri vstajenju Gospodovem. Nikomur se ni treba bati zato kake kazni.«

»Imaš čisto prav. Kazni radi Kristusove smrti se ni treba nikomur bati in se je tudi nihče ne boji. Boji se pa marsikdo zadnjih dveh členov apostolske vere... To je tisto, radi česar mu Kristus in njegova smrt in njegovo vstajenje ne hodi prav. Ali sedaj razumeš?«

»Razumem. In sem hvaležna za pouk.«
(Ena izmed tisočerih!!)

»Naš Jaka je pa lani poslušal pridigo, v Ljubljani je menda bilo, in tam je dejal dotični govornik, da je na prvo binkoštno nedeljo govoril sveti Peter, da je Kristusa Bog obudil in da smo mi — namreč apostoli — priče, da ga je Bog res obudil in da Petru na te besede ni nihče ugovarjal, čeprav je bilo takrat najbolj na mestu, da bi bil kdo Petru povedal, da ne govori resnice ali da se moti. Seveda mu ni, meni naš Jaka, ker so se takrat Petra vsi bali.«

Turkova Pepa je pogledala po nas vseh, češ naš Jaka ima še najbolj prav. Kdo more reči, da bi to ne bilo res!

»Nič lažjega kakor to, Pepa! Petra da bi se bili vsi bali? Kako nespametna misel! Koliko je pa takrat, ko je Peter to govoril, imel ljudi na svoji strani! Komaj sto in dvajset! In Petra s toliko zaslombo naj bi se kdo bal! Res pa je, da je bila resnica prejasna in preočitna, zaradi tega ni nihče upal Petru nasprotovati.«

»Na to pa niti mislila nisem.«

»Verjamem. Ne ti in ne tvoj brat in še marsikdo na to ni pomislil. Prav radi tega, ker ljudje premalo mislijo in premalo preudarjajo vse dogodke in okoliščine tistih davnih dni, se dobe nekateri, ki si upajo z raznimi pomisleki na dan, češ govorimo, nekaj se bo že prijelo.«

»Pa zakaj se o temle razgovarjamo!« se je razburila Tometova Neža, ki po svoji lastni ceni in oceni spada že dolgo časa v vrsto najbolj pametnih in najbolj pravovernih izmed vseh tistih, kar jih pohaja k našim razgovorom.

»Nič se ne jezi nad nami, Neža, in naj se ti ne zde naši pogovori pregrešni in pohujšljivi ali morda celo škodljivi. Blagor tebi, ki si trdna in močna v veri. Vidiš, svet je pa bolan. Bolnik pa zdravil in zdravljenja potrebuje. Mi pa smo poklicani, da prinašamo svetu obojega. Kar slišimo tukaj med štirimi stenami, ne sme ostati tukaj, ampak mora med ljudi. Današnji svet je kakor tisti človek, ki je potoval iz Jeruzalema v Jeriho. Brezverski duh sedanjih dni, verski dvom in napuh življenja, češ samo mi smo tisti, ki vse najbolje vemo, vse znamo, vse razumemo: to so tisti nesrečni roparji, ki so napadli sedanji rod in ga sredi dvomov na pol mrtvega puščajo. Mi pa mora-

mo biti kakor usmiljeni Samarijan, ki zna rane obvezovati in lajšati in celiti. To je moj in tudi vaš sveti poklic.«

Neža še ni bila preveč trmasta in se je še dosti hitro vdala v naše mnenje. In upamo, da bo tudi zraven pomagala. Naše delo in delovanje ne sme biti mrtvorojeno dete, če ne, je bolje, da nas ni.

Lepa si, velika noč. Še lepša pa boš, ko bo pregnan iz naših vrst tisti nesrečni verski dvom, ki duši in mori, kar nam je Kristus prinesel za velikonočno darilo:

Po Kristusu, ki je umrl in vstal od mrtvih, verujem tudi jaz v vstajenje mesa in v večno življenje.

J. Langerholz.

Pilat

Če vprašate, kakšen je bil Pilat, vas spomnim, da so obrazi podložnikov vedno nekoliko slični vladarjevemu obrazu. Tako je tudi obraz Pilata, skoraj nedolžnega morilca Kristusovega, soroden obrazu cesarja Tita, skoraj nedolžnega uničevalca Izraelovega. Obraz upravitelja Pilata si tem laže predočimo, ker so evangelisti njegovo notranje duhovno obličje orisali s tako čudovito živahnostjo, da se poleg duhovnega kar samo od sebe in skoraj prav tako živo prikaže zunanje, telesno obličje, štirioglato, kamnito, težko, gladko obrito, z mehкими, skoraj ženskimi brazdami, z visečo patricijsko golšo, s plešo, ki je videti kar ustvarjena za lovorov venec. Zdaj ga spreleti zaničevanje, zdaj dvom, ali je sploh mogoče spoznati resnico — »Kaj je resnica?« — nad vsem tem pa nekaj medlih žarkov smeha ob vzvišeni, samomorilski vdanosti v usodo.

Če bi se moglo ime Aleksandra Velikega in Cezarja pozabiti, bi vendar Pilatovo ime v spominu ljudi živelo naprej, saj stoji poleg Kristusovega imena. »Kristusa je Poncij Pilat, deželni upravitelj, na smrt obsodil.« Tako je zapisal v bronasti latinščini Tacit, mož tistega časa. To se sliši, kakor da veliki zvon vabi k prvemu vesoljnemu cerkvenemu zboru v Nikejo, kjer so zbrani cerkveni očetje proglasili: »Verujem... v Jezusa Kristusa... trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl.«

Če bi bil Pilat slutil, kakšna slava ga čaka, bi se bil gotovo zelo čudil, čeprav naj-

brž ne zelo veselil. Še bolj bi se bil čudil, če bi mu bil kdo rekel, da ga bodo nekoč kristjani imeli za svojega. Saj pravi cerkveni pisatelj Tertulijan okoli leta 200: »Pilat, na dnu srca prav za prav tudi kristjan...« In nekateri preprosti, verni ljudje so ga hoteli narediti celo za svetnika: »Sanctus Pilatus«.

Prav nič bi se pa ne bil čudil, ampak bi bil le z zaničljivim nasmehom skomizgnil z ramami, če bi bil bral spisek svojih »zločinov«, kakor so mu jih naštel njegovi najhujši sovražniki med Judi, Herod, Agripa, ali Filo. Ti možje so mu očitali »divjo krutost«, »podkupljivost«, »roparsko grabežljivost«, »usmrtitve brez sodbe« itd. Prav tako bi se bil lahko smejal, če bi bil mislil na to, kako ga je učil cesar Tiberij, da »naj bo usmiljen«. »Usmiljeni« cesar Tiberij!

Ne, Pilat ni svetnik, ni pa tudi ne hudobnež; pravi povprečni človek svojega časa je. »Ecce homo!« Glej, človek! to bi se lahko reklo tudi o njem! Glej, človek je in nič drugega ne, in sicer povprečni človek: skoraj usmiljen, skoraj krut; skoraj plemenit, skoraj prostaški; skoraj modrijan, skoraj bedak; skoraj nedolžen, skoraj zločinec — vse skoraj in nič popolnoma, zares. Prav to je pa večna žalostna usoda povprečnega človeka. In čudno, božja previdnost je določila, da je ta najbolj povprečni povprečnik izvršil najbolj neverjetno vseh človeških dejanj — da je Sinu človekovemu rekel: »Križan boš!« Po Merežkovskem J. S.

»Vsaka župnija mora postati središče misijonskega zanimanja, potem bo misijonstvo postavljeno na trdno podlago.«

Žalostno je, če smo osamljeni, a vendar nismo nikdar sami.

»Ko bi mi svojo srečo prav razumeli, bi se skoraj za srečnejše imeli kot svetniki v nebesih. Ti namreč žive od obresti, ker ne morejo nič več zaslužiti; mi pa svojo glavnico (zaslužna dela) vsak trenutek lahko še pomnožimo.«

Pelin in med¹

Ali hodiš rad k spovedi? No, kapljica pelina je že primešana skoraj vselej, kadar se gremo obtožit svojih slabosti, četudi nam bi vest nič posebnega ne očitala. Nekatere pač motijo in teže večja bremena, drugi se begajo z raznimi, največkrat nepotrebni dvomi, tretje vznemirja bojzljiva in bolesta vest, ki hoče povsod videti greh in samo greh in človeško nevednost, prezre pa božjo ljubezen in neskončno usmiljenje. Taki pač ne okužajo v polni meri sladkega medu, ki sledi drobni kapljici pelina.

Kako pa sodiš ti o spovedi?

Če ti spovedna obtožba dela težave, premisli v svojo korist predvsem, kolikava sreča je za nas vse, da se moremo in smemo spovedati. Moj Bog, kaj vse bi dala zavržena duša za to, da bi se smela in mogla še enkrat spovedati!

»Kaj si bo mislil spovednik, če mu razodenem vse svoje grehe in umazanije?« S takimi nepotrebni vprašanji plaši satan bojzljive duše, ko se pripravljajo na sveto spoved. Povem ti odkrito: Spovednik se ne bo prav nič čudil, saj je vse take reči že Bog ve kolikokrat slišal, saj pozna revščino grešnega človeka in veliko nesrečo njegovo, saj je zato v spovednici, da rešuje potrte in skesane grešnike iz satanovih mrež, iz nevarnosti pekla in jih spravlja zopet na pravo pot.

»Tri srca poznam,« je zaklical nekoč sloveči pridigar P. Roh v Monakovem, »ki se jim ne gnusi nobena reč: srce telesnega zdravnika, ki se ne obrne od nobenega, še tako priskutnega bolnika; srce matere, ki ji ni zoprna tudi najgrša gnojna rana njenega otroka; srce spovednika, ki se ne zgriža nad nobenim grešnikom, četudi bi bili njegovi grehi še tako številni in ostudni.« — Spovednik je namestnik Kristusov, ki je sočutno sprejemal skesane grešnike in jih potolažene odpuščal. Zeni, ki so jo zasledili v zakonolomstvu in pripeljali k njemu, da bi jo obsodil in kaznoval, je rekel, ko jo je videl vso skrušeno: »Pojdi in nikar več ne greši!«

Neka bolj imenitna oseba se je sv. Frančišku Sal. spovedala grehov, ki se jih je močno sramovala. Po spovedi vpraša svetnika, kaj bo sedaj mislil o toliki grešnici... »Nisi več grešnica; zdaj si svetnica in otrok božji. Grehov ni več in odpuščeni so ti, uničeni.«

* * *

Pred nekaj meseci je v neki radio-od-dajni postaji pripovedovala nam neznana

¹ Primerno razmišljanje za čas, ko nas veže četrta cerkvena zapoved.

športnica, kako se je spustila iz letala s padalom na zemljo. Ali se bo padalo odprlo pravočasno? Ali bo odpovedalo in bo bliskovito šinila na tla? In če se odpre, ali ni nevarnosti, da ga zračni tok in močan veter zanese na električno omrežje z visoko napetostjo, ali na globoko vodo, ali med vrhove drevja!? Grenko prislužena slava! Ali ni to igrača, sila nevarna in grešna igrača z življenjem?! Tako bi marsikdo razmišljal.

Koliko je pa danes ljudi, ki se v dušnem oziru zanašajo na padalo, čem reči: na negotovost, ki se z njo tolažijo in motijo, češ da se bodo že na zadnjo uro spovedali in svoje notranje zadeve v red spravili. Ali se bo padalo odprlo?... Ali imaš zagotovilo, da bo takrat duhovnik takoj pri roki? Ali se ne bojiš, da te bo bolezen tako zdelala in ti omračila ali oslabila razum, da boš za dobro spoved nesposoben? Ali ne vidiš, kako se ponavljajo smrtne nesreče, kako tega in onega sredi ceste, pri delu, v postelji zadene srčna kap, pa je koj po njem!?

Ne, ne. Z večnim življenjem se ne bomo igračkali, neumrljive duše ne bomo v nevarnosti pustili, na božjo milost ne bomo predrzno grešili. Zdaj je »čas zveličanja«, zdaj so dnevi velikonočne spovedi, zdaj vabi sveta Cerkev, pa ne vabi samo, zapoveduje, da se skesano v dobri spovedi povrnemo k Bogu, da bomo zavarovani za večnost!

In še besedo onim dobrim dušam, ki jim nezaupanje dela preglavice in težke ure, da iz spovedi ne srkajo ne medu ne tolažbe, ker sami sebe zbegavajo z nepotrebni strahovi in plašljivo negotovostjo.

Ljudje smo včasih čudne uganke. Nekateri se za resnične tudi večje grehote kar nič ne brigajo in kljub dušnim bremenom brezskrbno žive, kot bi se ne bilo nič posebnega zgodilo; drugi pa se vznemirjajo in tresejo, četudi jim samo v malenkostnih stvareh kaj spodrsne. Mučijo se in vznemirjajo z mislijo, kot da so največji grešniki. Dvome si delajo o že opravljenih spovedih, če so se pač dovolj kesali, če jih je spovednik prav razumel, če ni kaj zaostalo itd. Delajo si težko vest včasih zaradi nepoučenosti, največkrat pa iz boleste tenkovednosti, ki je dostikrat posledica telesne slabosti, napačne odgoje, živčne razvanosti, morda tudi prejšnjih zablod, dasi je bilo z dobro spovedjo že vse poravnano.

Res je: greh je najhujša nesreča. Toda o človeku, ki si prizadeva, da bi Boga res ljubil in mu je zato vsak tudi mali greh zoprno, moramo reči, da vedoma in pravo- voljno ne bo izlepa storil kaj takega, kar

bi Boga močno žalilo. Brez napak pa nihče ni; tudi svetniki so jih imeli. Toda v tolažbo nam je, da se malih grehov, ki nas spremljajo, tudi brez spovedi lahko iznebimo. Lahko se jih obtožimo, ni pa dolžnost.

Najboljše sredstvo, da se malih grehov oprostimo, je ljubezen do Boga. Greh je namreč vprav nasprotje ljubezni, in nas trga od Boga. V trenutku pa, ko se v ljubezni povrnemo k Bogu, je zopet vpostavljeno lepo prijateljsko razmerje duše do Boga.

Kaj še lahko storiš, da si izbrisuješ male grehe? Vsako spokorno delo ima zadostilno vrednost, če ga izvršiš s tem namenom, da bi ti Bog bil milostljiv in da bi ti odpustil.

Predvsem pa ti bodi priporočena sveta maša in sveto obhajilo, ki je zakrament ljubezni. Nikar ne govori: »Boga sem žalil, četudi samo z malimi ali odpustljivimi grehi, zato si ne upam k svetemu obhajilu«; marveč reci: »Imam male grehe, zato moram k svetemu obhajilu, da bom zopet očiščen in močan zoper zlo.«

Hodimo torej v luči in v veselju otrok božjih!

G. Doré

Kristus je vstal

„Angel Gospodov je prišel iz nebes in je pristopil ter odotal kamen in sedel nanj. . . In je rekel ženam: Ne bojte se! Vem namreč, da iščete Jezusa, križanega. Ni ga tukaj, kajti vstal je, kakor je bil rekel. Pridite in pogledjte kraj, kamor je bil Gospod položen.“ (Mt 28, 2–7)

Misijonar Friderik Baraga v domovini pred 100 leti

Veliko prelepih slovesnosti je bilo v ljubljanski stolnici, toda morda ni izlepa katera tako vplivala na množico, kakor prvi obisk našega ameriškega misijonarja Barage in njegova pridiga, ki jo je imel v cerkvi sv. Nikolaja 19. aprila 1837.

Ljubljanska stolnica ni mogla sprejeti vsega občinstva, ki se je zbralo k njegovi pridigi. Množice so bile pod vtisom besedi, ki jih je prejšnje leto (l. 1836.) zapisal spiritual Martin Slomšek v knjižici »Krščanska beseda katoliškimi misijonom pomagati«. V njej pravi Slom-

šek: »Ali hočemo pozabiti svetih mož, bogaboječih misijonarjev, ki so zapustili svojo domačo deželo, kakor nekdanji galilejski ribiči, se prepeljali čez globoko morje in zaupajo v našo ljubezen, da jim bomo pomagali z molitvijo in miloščino?« Potem dostavi: »Tistih duš, ki jih pripeljejo h krščanski veri, je ena sama več vredna kakor zlato in srebro vsega sveta, ker je Jezus božji Sin tudi zanjo prelil svojo kri«.

Ljubljana in okolica pa se je bila zbrala, da vidi misijonarja, ki ni rešil samo ene duše, ampak »jih je zelo veliko spreobrnil k pravi

Tiziano Vecelli

Jezus se razodene učencema v Emaus-u

Musée du Louvre

„Ko je pa sédel z njima k mizi, je vzel kruh, ga blagosloovil, razlomil in jima dal. In odprle so se njima oči in sta ga spoznala; on je pa izginil izpred njih“ (Lk 24, 30—31.)

veri in kateri sedaj prav radi molijo in z božjo milostjo, katero si izprosijo, prav po krščansko žive« (Baragove besede).

Lahko si mislimo, kako pazljivo so poslusalci sprejeli vsako besedo iz ust častitega misijonarja. Dragocena bi nam bila vsaka beseda te pridige, ko bi nam bila ohranjena. Vendar se pa ne motimo, če poudarimo, da je 19. aprila med drugim govoril podobne besede, kakor jih je 14. aprila, torej pet dni poprej, zapisal kot predgovor knjigi »Pripomoček sv. rožni venec Bogu in Mariji dopadljivo moliti«. V tem predgovoru pravi: »Kristjani, kateri so se šele pred kratkim spreobrnili h krščanski veri, radi molijo; Bog jim daje moč in milost, da se popolnoma in stanovitno spreobrnejo, tako da ti ljudje, ki so prej živeli v gozdih kakor divja zverina, zdaj lepo in mirno žive in hodijo stanovitno po poti krščanske vere proti nebesom. To vam spričujem iz lastne skušnje«. V resnici, milost lepega krščanskega življenja dobi kristjan le po molitvi. »Kristus nam je zapustil po svojem trpljenju in zveličavni smrti neskončno veliko zasluženje, po katerem nam je mogoče zveličati se; toda moramo se storiti deležne njegovega zasluženja, moramo si ga pridobiti. Molitev je pa ključ do neskončno obilnega zaklada njegovega zasluženja« (Baragove besede).

Posebno še priporoča misijonar Baraga v omenjenem predgovoru molitev sv. rož-

ne ga venca. Takole pravi: »Rožni venec je zato tako dobra molitev, ker ob njej premišljujemo Kristusovo presveto življenje, njegovo grenko trpljenje, njegovo zveličavno smrt in sploh vse, kar je božji Sin storil za nas nevedne grešnike, in še, ker se priporočamo prošnjam prečastite Matere božje Marije, ki je za Bogom vredna največje časti, ki je kraljica vseh svetnikov in naša skrbna mati, katero nam je Jezus na sv. križu izročil, ko je sv. Janezu in vsem vernim rekel: ‚Glej, tvoja mati!‘ (Jan 19, 27).«

Čudovito prepričevalne so besede gorečega misijonarja. Naj bi navdušile k pobožnosti tudi sedanji rod, kakor so pred 100 leti naše prednike. Misijonar Baraga nas po svojih knjigah in spisih še neprestano opominja k bogoljubnemu življenju. Koliko dobrega stori povsod njegov molitvenik: »Dušna paša«. Že prvi natis je l. 1831 izšel v 3500 izvodih večje oblike in v 5000 izvodih manjše oblike. Od tedaj je izšlo že 10 natisov in tudi Nemci so si oskrbeli prevod Baragovega molitvenika. Priljubil se ni samo preprostim bralcem, ampak tudi izobražencem. Pokojni pisatelj dr. Ivan Tavčar je pri sv. maši opravljaj molitve iz knjige »Dušna paša«.

Zlasti pa ne pozabimo, kako vneto je priporočal misijonar Baraga zlato knjigo o rožnem vencu. »Zelo vesel sem,« pravi, »da izide ta lepa knjiga, da jo boste, preljubi moji Slovenci, lahko brali in tako bolj

spoznali, kako zveličavna molitev je sveti rožni venec, če se prav opravi.*

»Prosim vas, naj ne bo moje priporočilo zastoj,« opominja končno Friderik Baraga. Bolj kot našim prednikom veljajo njegove besede nam. Dalje pravi goreči misijonar: »Prosim vas tudi, da izmolite včasih kak sv. rožni venec za spreobrnjenje nevernikov v Ameriki«. Z molitvami za prospah misijonov bomo pa mi združevali tudi molitev za poveličanje Baragovo. Kakor tedaj, ko so brali naši predniki knjigo o rožnem vencu in so spletali potem večer za večerom rožne vence v čast Materi božji in je ni bilo v vaseh niti ene hiše, iz katere se ne bi bila dvignila pobožna molitev sv. rožnega venca vsak večer k Bogu, tako naj bo vsem molitvam slovenskih družin dodana še dan na dan molitev za poveličanje našega misijonarja in škofa Barage. Molili bomo te molitve v gorečem zaupanju, da bo Bog uslišal naše priprošnje in podelil škofu Baragi čast oltarja, obenem pa bomo po svojih močeh prispevali za Baragovo semenišče v Ljubljani.

„Čez morje in čez polje“
(K pesmi: Marija v božji naravi IV.)

* V novem natisu je izšla knjiga z naslovom: »Sv. rožni venec in lavretanske litanije«. Dobi se

v prodajalni H. Ničman v Ljubljani, Kopitarjeva ulica. V elegantni mehki vezavi stane 10 Din, vezana v platno 15 Din.

Soncu naproti

(Povest. F. H. Achermann. — Poslovenil Janez Pucelj. — Dalje.)

Aram Bela se predstavi jezusovcem.

Drugi dan, tako nekako ob desetih dopoldne, vtakne Aram tabelo »scholarum«, seznamsko knjižico za podpise vseučiliščnih profesorjev v Insbruku, v žep svojega smokinga, vzame pod pazduho seznam predavanj in potrka pri sosedu Vladislavu.

»Trenutek prosim,« se oglasi od znotraj. Aram sliši, kako je zašumela posteljna odeja, kako zamolklo zaječala tanka tla in potem drsajoč zašumela hlastno pograbljen obleka. Aram se sprehaja medtem po hodniku in pregleduje seznam.

»Noter!« se sliši slednjič iz »brloga« in Aram stopi noter. Svojski bezniški duh mu puhne nasproti; na mizi stoji cela piramida čikov.

»Mi je čast, gospod Vladislav! — Že budni?«

»Čast! — Mi pride prav na misel, da greva danes na kvesturo, pa sem se še naglo preoblekel!«

»Prosim, prosim, ne dajte se motiti; saj jaz lahko medtem malo ovoham vašo knjižnico! — Kaj? Tudi bogoslovna dela?«

»Seveda! Saj sem sam tri semestre pomagal napihovati mehur — dokler nisem pregledal sleparije! — Pri dostih traja še mnogo dalj, večina pa sploh ne pride do tega!«

»Ah dobro! Izvrstno — in to tukaj?« Aram Bela vzame delo višjega zdravnika dr. Boissarie-ja o preiskovalnem uradu v Lurdu: »L'oeuvre de Lourdes«. »Aha! Čudodelna lurdska bajka!« se zakrohota Vladislav.

»Največja sleparija stoletja in — no saj, in prav zastran takih ropotij bi bilo treba, da bi človek bolje obvladoval moderne jezike!«

»Jaz jih obvladam! — Kje ste jo kupili?«

»Vam jo podarim!«

»Ostanem velik dolžnik!«

Aram knjigo mehanično prebira in vidi, kakor da lete mimo njega najznamenitejši naslovi in gesla.

J. Šubic

Fot. Iv. Veider

Sv. Frančišek Pavelski (2. apr.)

Dragoceno sliko je izgotovil mojster Janez Šubic za cerkvice na Hribcu pri Šk. Loki - Svetnik stoji na plašču sredi morja

»Preiskovalni urad... 2580 zdravnikov v 9 letih za pričo na tem uradu... Ozdravljenja živčnih in organskih bolezni... ozdravljenja neozdravljivih... hipna ozdravljenja... ozdravljenje belgijskega zdravnika... spreobrnjenje protestantskega zdravnika iz Amerike: dr. Bulla iz Hamiltona v Kanadi... ozdravljenje skrivljene hrbtenice — raka — kostne gnilobe —.«

Brez besede vtakne Aram knjigo k seznamu pod pazduho in oba se podasta na kvesturo, kjer je treba odpraviti različne zunanjosti in se iznebiti nekaj kronc.

Pri znački »stud. theol.« (bogoslovec) godrnjavi kvestor nekaj zažode, trešči srdito kolek na seznam in vtakne kronce v žep.

»Greva še malo na izprehod? — Rad bi vas še nekaj vprašal,« reče zunaj novi »stud. theol.«.

»Sem istih misli! — Pojdiva k »Jelenu« — izvrstna renska vina! — Ali dajete prednost kakšni drugi pijačici?«

»Ne — menda ne! Dobro, pojdiva!«

Na poti tjakaj ju sreča kakor zemlja star pohabljen možiček, ki mu že drsa pôle, v talarju, lasje, kakor predivo srebrni, pa mu kakor predene padajo daleč v obraz.

»Kdo je pa ta stara sova?« vpraša Aram, ko gresta mimo.

»To je profesor; učil vas bo dogmatiko, gospod »stud. theol.«; to je profesor dr. theol. in phil. Hurter, ki predava zdaj že stoti semester!«

»Tale?« Aram se nehotoma naglo okrene in zre zavzet za njim:

»Saj komaj še sam stojim!«

»O, jezusovci so izredno trdnega življenja — le tega bi morali slišati, kako bevška: kakor sproščen doberman!«

»Aa! — In: ali se moram pred predavanji osebno predstaviti za podpis?«

»Prav bo, če se!«

»Prav! — Koj jutri pojdem v levji brlog! Kako jih je treba nagovoriti, potepe?«

»Kar s »prečastiti!«

»Sto hudičev! Teга ne spravim iz sebe!«

»Tedaj recite pač »gospod profesor«. — Tudi to slišijo radi! — Saj zdaj sva pa tam!«

Gospod Vladislav naroči steklenico »renskega«, Aram pa si ogleduje seznam predavanj:

»Res: Hugo Hurter, S. J. — Dogmatika. Kaj pomeni prav za prav ta »S. J.«?«

»Simpel Janez!«

»Kaj? Menda me vendar ne mislite...«

»Prav za prav pomeni »Societatis Jesu«, torej jezusovec! Je pa še več drugih različnih razlag, recimo: »Sami jogri«, ali »Sveti jurčki«, ali pa tudi...«

»Povejte mi rajši: pa so ti ljudje tudi študirali, da si upajo učiti na vseučilišču?«

»O, se vam niti ne sanja ne! Ti študirajo najdalj od vseh poklicev! Takega polnokrvnega jezusovca dostikrat urijo in vadijo do pet in tridesetega leta in še dlje, potem šele ga spuste nad človeštvo!«

»Hm, tega še nisem vedel! — Vseučilišče? Akademska izobrazba? — Strokovni študij?«

»Ojej, tu se boste še lahko učili! — Ze na svojih gimnazijah izvohajo najnadarjenejše; po gimnaziji jih obdelujejo še dve leti v šoli za novince, kjer uganjajo samo askezo — vrag jo vzemi — in jih priklenejo z obljubo na verigo pokorščine, da so kakor mrtvaki. Temu postopku sledi leto retorike, ki naj bi jih usposobilo, da znajo maziliti človeštvo sploh in tudi posameznika. Potem tri cela leta filozofije po starosholastičnem načinu, čarovniška kuhinja najizbranejšega lažnega modrijanstva. — Zdaj pošljejo mile gojence na gimnazije, kjer kot profesorji in prefekti tri ali štiri leta preizkušajo, kako se je na

njih obneslo guljenje. In zdaj pride za nje prav za prav pravi bogoslovni študij, spet tri do štiri leta in v zvezi s tem terciat, to je tretje leto noviciata, pač, da ponove in osvežijo zasušeno askezo. Takrat se, rekli bi, še enkrat obrusijo, preden začno resnični strokovni študij na vseučiliščih, ki lahko traja spet več let... Potem šele jim dajo, da poizkusijo, kako bi sedeli na akademski učiteljski stolici. Tako obdelujejo, drgnejo, prečiščujejo najnadarjenejše ljudi kakor v tovarni za sodo: in iz tega izdelka kristalizirajo, kar je najboljšega za učiteljsko stolico — in tudi med tistimi, ki že uče, izbirajo, jih predstavljajo, odstavljajo in povišujejo. — Le nikar ne mislite, da se vas morda boje bratje črne lože! — Kar so ljudje v trgovini, to so jezusovci v znanosti!»

Začudeno pogleda Aram kvišku:

»Kdo pa vam pravi, da naj bi se bali mene?«

»Sem mislil samo tako, za primer! — In mislim: hoteli bodo pač svoje znanje kako uveljaviti in ko vendar skoraj gotovo ne boste hoteli stopiti v službo črne internacionale, si mislim, da...«

»To je za zdaj vse še samo zato, ker me veseli!« mu Aram Bela skoraj nejevoljno prestriže besedo; kajti videl je, kako so oči sosedu zasmehljivo zamrlele.

V odmoru, ki je zdaj iz zadrege sledil, zbode šele prav za prav Arama v oči, kako dolg in mršav je gost, ki mu sedi nasproti, kako kar siloma vleče, kar sesa vase cigareto za cigareto, kako se mu kar trese roka, kadar nese kozarec k ustom, in ne more se ubraniti, da ga ne bi zmoglo rahlo pomilovanje.

»Gospodična, rada bi kaj jedla, prosim!«

»Prosim?«

»Dajte nama dober hors-d'oeuvre, medtem pa nama naredite polangleški beefsteak z jajcem!«

»Prej pa še eno merico ,renskega',« dopolni gospod jurist.

Aram je za slast kakor vsak zdrav mladostni čil človek, Vladislav pa si mora skoraj silo delati, da poplakne vase nekaj grizljajev. Med tem naporom pa si le ne more kaj, da ne bi očetovsko poučeval »mlajši semester«¹ in »mladiča zelenega«: »Morate svoj denar dobro tiščati tukaj v Insbruku, zlasti v začetku semestra, sicer vam bo končno še trda predla — sem že vse to sam poizkusil. — Zlasti se ne dati vsakemu pritepenemu Zanetu pregovoriti, da bi mu dajali na počak! — Vam bom pri priliki že še dal kakšen mig-

¹ Začetnik, ki je šele prvega pol leta na univerzi.

Sv. Peregrin (26. aprila)

Bakrorez iz srede 18. stol. kaže svetnika z ranjeno nogo, ki mu jo Križani ozdravi. Slika je na Brdu posebno v časti. Tu je bila nekaj sloveča božja pol, kjer so se godili tudi čudeži na priprošnja sv. Peregrina

ljaj! Morda, morda, da boste imeli še priliko, približati se Frankoborusiji — prekletu, saj ste korajžen tič! Babe kar lomijo vratove, sem že opazil — — dela vse temperament. — Ampak, če postanete frankoborus, potem moj ljubi lisjak, sicer se zapravite s svojo blagosrčnostjo vred — — itd. Če bi bil Vladislav slutil, da bi ga Aram Bela — tu v Insbruku — lahko z eno samo potezo peresa naredil za bančnega ravnatelja — — — tedaj bi bil pač posvetil temu »lisjaku« še vse drugačno zanimanje!

Ko je bilo treba plačati, ni dični fant »Frankoborusije« niti trenil z očmi, da bi bil morda tako izdal, da hoče na kak način ovirati »lahkomiselnost« in »neizkušnost« mlajšega semestra, in je tudi obsedel, ko je »mladič« že odšel, še pri na pol prazni steklenici, kakor da je to vse samo ob sebi umevno.

Doma srečata Arama Bela dve mlajši sestri Agnezini, ki sta se do zdaj držali v ozadju, in podasta »gospodu doktorju«, kakor so ju pač prej poučili, rokico, da koj nato nemo in plaho pogledata gori k imenitnemu »gospodu«.

»Kako ti je ime?« vpraša Aram starejšo.

»Marička!«

»In tebi?«

»Cenci!«

Ves Noemin katalog, si misli Aram smehljaje se.

»Sta bili tudi že pri obhajilu?« vpraša dalje.

»Jaz! — Jaz bom šla v nedeljo k svetu obhajilu!« razloži starejša.

»Torej veš, kako se to naredi?«

»Seveda vem!«

»No, kako?«

»Najprej se gre k spovedi?«

»Kako k spovedi? — Čemu to?«

»Da je srček čist!«

»Kdaj se to naredi?«

»Prejšnji večer.«

»Potem?«

»Potem se ne sme od polnoči ničesar jesti in ničesar piti. Zjutraj v cerkvi, odmolim obhajilne molitve: O moj Jezus, verujem vse, kar...«

»Prav, izvrstno! Že vidim, da znaš — že pridna! Kako gre potem naprej?«

»Kadar duhovnik pri oltarju sveto hostijo —«

»Prav — — — naprej!«

»— — — kvišku dvigne in trikrat moli: Gospod nisem vreden —«

»Že slišal! In —?«

»Tedaj grem počasi in s sklonjeno glavo k obhajilni mizi, dvignem prt pod brado in zaprem oči...«

»Kako? Kaj? — — Oči zapreš? Čemu?«

»Da človek ne vidi in ne misli nič drugega, kadar pride Jezus!«

»In potem?«

»Potem položi duhovnik sveto hostijo na jezik in govori: Telo Gospoda našega Jezusa Kristusa naj varuje tvojo dušo za večno življenje!«

Fot. Iv. Veider

Rožice sem Bogku prinesla

»Je to vse?«

»Ne še! Kadar ima človek Jezusa v srcu...«

»Vendar v želodcu?!«

»Jezus gre s svojo milostjo v srce! — Kajti...«

»Naj bo! — Pripoveduj kar naprej!«

»Potem grem počasi, s povešenimi očmi v klop nazaj in odmolim tamkaj zahvalo. Jo čem povedati?«

»Ni treba, Marička! Si že pridna! Boš pri priliki dobila kaj lepega od mene.«

»Kaj mislite lepega?«

»Kaj bi imela najrajši? Le kar povej! — Nič se ne boji!«

»Je preveč drago!«

»Le kar povej! Saj potem še vedno lahko kupim ali pa tudi ne. — No, Marička!«

Globoko in daleč gre po sapo in potem:

»Tak... tak majhen križček za na prsi!«

»Tak križček za okrasek?«

Boljševiški pokop

Vrhovni sovjetski oblastniki s Stalinom na čelu nesejo žaro s pepelom letos (febr.) umrlega ljudskega komisarja za težko industrijo. Vse seveda brez križa, molitve in brez duhovnika

Aramova dobrohotnost v glasu in obrazu se na mah spremeni in surov smehlja mu zaigra okrog ustnic. Marička čuti to s tenkotutnostjo nedolžnega otroka in reče:

»Saj! — — — Toda ni treba!«

Aram gre zdražen sem in tja, medtem ko naglo premisli: Aram Bela mora pokazati, da kaj ima in da ni skop, toda — — — križca kupiti ji ne sme on — »antikrist!« Toda denar za kak okrasek ji že sme dati. Naglo se odloči in stoji pred otrokom: »Marička! — Na, to je tvoje pa si kupi okrasek! — — — Saj ni potreba, da bi bil vprav križec!«

»Toda moj Jezus! — To je stotak! — Tu bi kmalu —!«

»Le vzemi, Marička! To je tvoje za okrasek!«

»Gospod Bela — toliko — toliko gotovo ne smem vzeti! — Morda kakih pet... kron — — —?«

»Ne, Marička! — Vse boš vzela, ali pa jih dam še danes prvemu žganjarju, ki ga bom srečal!«

Tedaj zažare deklici oči kakor črna diamanta, v trepalnicah ji zablesti kakor jutranja rosa.

»Gospod Bela, skoraj in skoraj ne morem verjeti — — —!«

»Daj mi poljubček za to, Marička, pa sva bot!«

Tedaj stegne deklica kakor dveletno dete roke po njem, Aram se nasmehlja in se sklone in sprejme na gladko obrito lice poljub angela:

»Dragi, dragi gospod Bela! Vas imam dosti rajši kakor onega — drugega! — Molila bom za...«

»Že dobro. Marička! Zdaj moram iti, le kaj lepega si kupi! Saj ni treba, da bi bilo oné!«

Komaj je nekaj minut v svojem »kvartirju«, že potrka in noter stopi Agneza z — bankovcem v roki.

»Gospod Bela, to je morala biti pomota!«

»O, prosim, prosim! Nikakor ne! Kaj ne smem ljube mu otroku narediti veselja?«

»Ampak toliko!«

»Kaj to! Bom pa malce povarčeval!« se poredno nasmehne — »saj nisem tako reven!«

»Ampak —!«

»Molčite, Agneza! — In če boste sami imeli kdaj kako malo željo — — —.«

Tedaj v sosedni sobi nekdo zakašlja; zahrešči kakor krakanje starega krokarja in zdajci Aram mahoma začuti, da je gospod Vladislav, ki je medtem moral priti domov, nanj ljubosumen. Aram si zdaj ve tolmačiti, zakaj so danes Vladislavu tako mrlele oči.

»— — — tedaj bi me vaše zaupanje izredno veselilo, Agneza!« Dopolni Aram prejšnji stavek. —

»Toda, gospod Bela, vi ste preblagodušni!«

»Preblagodušen gotovo nisem,« odvrne Aram iskreno, medtem ko jo prime rahlo, kakor igraje se, za lepo roko. — »Nasprotno: v denarnih in kupčijskih zadevah sem cel »jud«, kakor pravimo. Toda z ljudmi, ki mi hočejo dobro in mi vsak dan izkazujejo usluge, sme človek vendar nekoliko — hm — človeško čutiti, ni res, Agneza?«

»To že, toda — gospod Bela — saj vi ste — menim —« jeclja v prijetni zadregi Agneza; zdaj pa zdaj zardi, povesi oči, skube konec ličnega predpasnika, in srce ji polje in ustnice drhte...

Aram pa ima občutek, kakor da je prvič v življenju pogledal v čašo nedotaknjene cvetlice, ki ji ni še nobena sapica tega sveta spihnila prvega cvetnega prahu.

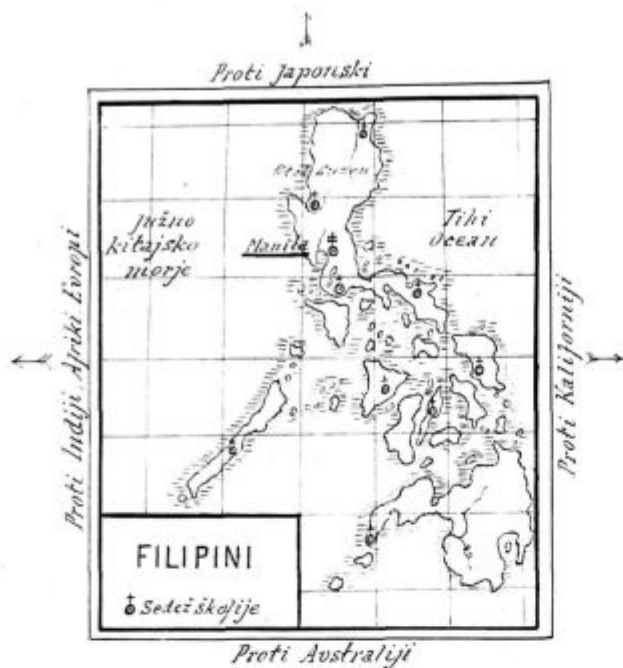
Tedaj zopet zakašlja tam čez in kakor od pasjeja laježa splašena iz prijetnih sanj mu rahlo in plaho odtegne roko, da bi brez šuma zapustila sobo pod docela praznim izgovorom.

Aram Bela pa čuti, da je danes videl vzkleti pomlad in da mora v tej zavesti onega tam čez premlatiti, da bo kaj! —

Borba „belih“

za katoliško Španijo na zasneženih gorah (Sierra Nevada pri Granadi)

Kje je Manila

Sedež minulega mednarodnega Eharističnega kongresa kaže ta kos zemljevida

Ze drugo dopoldne gre Aram Bela, da bi se predstavil bodočim profesorjem, gospodom jezusovcem, kakor je nameraval.

Na vratih bogoslovskega konvikta pozvoni in brat vratar ga pelje takoj k regensu patru Hofmanu, ki je menda, kakor je Bela slišal, dvakratni ali trikratni doktor.

»Ta bo pravi!« si misli Aram takoj, ko zagleda suhega, glavatega možička z veliko plešo in nedolžno šegavim pogledom.

»Kaj želite, prijatelj?« ga sprejme gospod regens s presladkim glasom.

»Ime mi je Aram Bela in bi rad podpis sledečih gospodov —!«

»Prav, prav, prijatelj! Vas koj popeljem k njim!« In pri tem gleda gosta skozi debele naočnike tako napeto, da se temu dozdeva, kakor da ga kdo žgečka, pa se ne more brantiti!

Pater ga pelje na mostovž prvega nadstropja, kjer se borna vrata ponašajo s svetovno znanimi imeni: P. Noldin, P. Hurter, P. Fonk...

»Tako prijatelj,« zapoje pater regens v najmehkejšem molu. — »Zdaj vas pač lahko prepustim usodi — mi je čast!« In že ga ni.

»Bog ve, ali so vsi takšni?« se vpraša Aram napeto in potrka pri patru Flunku.

»Salve!« zadoni tolsto od znotraj in Aram stopi v sobo.

Tam pri mizi sedi krepak, precej podkožen jezusovec in piše.

»Moje ime — Aram Bela...«

Jezusovec nič ne odgovori. Premor.

»Moje ime...«

»Tak počakaj mrvico — Jur!«

Aram misli, da ni prav slišal.

»Rad bi vas prosil —«

»Boš vendar tiho, Jur!... No, tu bi človek —« Pater vrže pero proč, vstane, priraca do vsiljivca, prevrača oči in ga čvrsto poprime za prsi in strese:

»No? — Kaj bi zdaj rad, ti Jur ti?«

Aram se zbudi kakor iz omamice:

»Dovolite: sem prišel prav? — Iščem jezu — profesorja za eksegeso stare zaveze, ki se piše Flunk!«

»Si že prav prišel, Jur! — Tisti Flunk te bo pa že vil pri rigorozu, če se ne boš učil! Kje imaš knjižico?«

»Tukaj!«

»Na, tu imaš podpis — na, tako — in zdaj mrkni!«

Aram skoraj ne ve, kako je prišel skozi vrata. Komaj še ve, da mu je pater Flunk, znani original,¹ še pomagal, da je laže prišel venkaj.

»No, to ti bo čedno!« zagode Aram samemu sebi v brado. »Ta in prejšnji! Kakor slavček poleg purana. — Poskusimo še z nadangelom Mihaelom! — Pogledjmo najprej v seznam: Ah, cerkvena zgodovina in starinoslovje! Tu se bo pač prikazala kakšna stara oskubljená sova!«

Potrka.

»Noter!«

Aram ima občutek, kakor da ga je poklical general vojaškega krdela, in res: tam stoji visok, plečat mož pri pultu, ki ga pozdravi sicer zelo vljudno, pa prav tako odločno odklanjajoče, kakor da je Aram Bela pravkar prilezel iz kake mišje luknje. Arama ni volja, da bi kdo ravnal z njim tako kakor prej; zato nastopi kar drzno:

»Moje ime Aram Bela in vas vljudno prosim podpisa!«

»Ni vam treba ničesar prositi! — Nate! — Želite še kaj?«

»Ne, hvala, ničesar več! Mi je čast!«

»Čast!« pozdravi nekdanji gardni častnik prav tako rezko in togo, kakor da bi bil požrl ravnilo.

Za zdaj je Aramu dovolj.

»Ne vprav kačji in priliznjeni, kakor so mi jih slikali, in prav za prav — prekleto trezni — ti jezusovci!«

¹ Posebnež.

Ljudje stopajo v zakon, da bi srečni postali. Toda vodilna misel vseh ženinov in nevest bi morala biti: »Hočem osrečiti!«

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Zmagoslavni praznik.

Velika noč je zmagoslavje novega življenja. Spomenik tega praznika je odprti grob in pred njim velika kamenita plošča. Nihče ne bo več zaprl in zapečatil Jezusovega groba. Sisifovo delo bi izorševal, kdor bi se tega loteval. Vsako stoletje sicer pošlje kakega Sisifa na to delo, pa je izid vedno isti: »In kdor pade na ta kamen, se bo razbil; in na kogar on pade, ga bo strl.« (Mt 21, 49.) Zmagovalec smrti in pekla se ne da več položiti v mrtnaško krsto; nobena svetna sila ga ne more več zapreti v grob, tudi ne milijonske armade brezbožnih sovjetov.

Kako tolažilna misel je povezana z velikonočno skrivnostjo za vsakega vernega kristjana. Velika noč je tudi dandanašnji še ohranila svojo moč in polnost. Luč Kristusova sveti še danes, kakor je po vstajenju zasvetila v mračno srce apostola Tomaža, ki je nato poln žive vere in ves srečen zaklical: »Moj Gospod in moj Bog!«

Ta luč sveti skozi vsa stoletja in po vsem svetu in tudi tebi! Da bi svetila nam vsem do zadnjega trenutka, ko se bo treba ločiti — to je velikonočno voščilo uredništva vsem, ki se zgrinjajo okrog »Bogoljuba«!

Pomen kongresa, ki ga sklicuje organizacija »Regnum Christi« (Kristusa Kralja) v Poznani (od 25.—29. junija 1937) se vsepovsod uvažuje in podčrtava zlasti zadnji čas, ko se je razvedelo, kako po lucifersko se je ustil bogokletnež in voditelj ruskih brezbožnikov Jaroslavski, ki je na zadnjem protibožnem boljševiskem shodu z vso drznostjo in satansko strupenostjo zaklical: »Mi hočemo vse cerkve celega sveta z ogromnim ognjenim morjem požgati. Naše brezbožniško gibanje je postalo velikanska moč, ki hoče vse vere izrvati...«

Ze ta predrzna in napuha polna izjava je taka, da bi morala dvigniti in združiti ves katoliški svet v svetovno ofenzivo zoper satanske nakane divjega sovjetizma, ki mu je prvi in glavni cilj — uničenje vsega, kar je verskega. Zadnji čas je pač, da se očitvidno poživi že ustvarjena fronta katoličanov vseh dežel proti fronti brezbožne internacionale. Zato pa bo letošnji kongres Kristusa Kralja v Poznani tem pomenljivejši; naj bi bil res svetovni kongres. Sveti oče Pij XI. ga je izrecno odobril, kardinali Hlond, Innitzer, Verdier so prevzeli pokroviteljstvo. Ves verni svet naj se združi v protestu in organizira k resničnemu

delu proti nezaslišanemu barbarstvu in tiranstvu brezbožnikov. Kongres na Poljskem naj bo nastop svetovne ofenzive zoper satansko početje, ki ima gnezdo v sovjetiji.

»Predstraža katolištva na Vzhodu« se imenujejo večkrat Filipini, zato je pa bilo glavno mesto Manila izbrano kot sedež letošnjega mednarodnega Evhariističnega kongresa. Svetovni evharistični shodi se ponavljajo od l. 1881 dalje vsaki dve leti; samo med svetovno vojno je po sili razmer nastal zastoj. Ti kongresi so kakor veliki katoliški shodi, pri katerih se verni katoličani vseh narodov in dežel javno združijo v češčenju zakramentalne skrivnosti Telesa in Krvi Kristusove. Poglavitni namen, ki ga imajo ti kongresi, je pospeševanje ljubezni do Najsvejšega in podvig katoliškega življenja. Ob takih prilikah se pa obenem pokaže enotnost in skupnost katoliške Cerkve in njenih vernikov, ki so pripravljene za svoje prepričanje tudi trpeti, če bi bilo treba.

O kongresnih svečanostih smo poročali po večini že v zadnji številki »Bogoljuba«. Tu še dostavljamo, da je sila blagodejen vtis napravil na stotine navzočih vernikov zlasti blagoslov svetega očeta Pija XI., ki je govoril z bolniške postelje po radiu. Papež je v svojem 6 minutnem nagovoru imenoval manilski kongres zmagoslavje, ki preobrazi življenje vsakterega udeleženca. Najlepši sad veličastne verske manifestacije naj bo v tem, da se dvigne misijonsko delo svete Cerkve z negovanjem evharistične pobožnosti in evharističnega življenja. Vsi resni katoličani naj tudi skrbe, da bodo oni bratje, ki žive še v zmotah, in vsi, »ki blodijo v temi zmot in smrti«, kmalu sprejeli življenje od Njega, ki je luč, resnica in življenje.

Papeževe besede je poslušalo in njegov blagoslov prejelo 500.000 nazvočih kongresistov, ki jih je ta prizor ganil do solz.

A. Hannon, tajnik izvršilnega odbora za Evh. kongres, je z veseljem ugotovil, da se je manilsko slavje zares posrečilo. Dostavil je: »Sodim, da je bila to najučinkovitejša verska svečanost, ki se je kdaj vršila na daljnem Vzhodu.«

Ko se je papežev odposlanec kardinal Dougherty vračal proti Ameriki, je med potjo obiskal katoliško vseučilišče »Aurora« v Shanghai-u. Pri vstopu na kitajsko ozemlje ga je pozdravil predsednik Kat. akcije Lo-pahong. Od tam se je podal kardinal še v Tokio. Japonski ministrski predsednik Hayaski je

njemu na čast priredil slavnostni diner (kosilo); v avdienci ga je sprejel celo sam cesar Hiro Hito.

V kratkih besedah je označil dunajski kardinal dr. Innitzer v cerkvenem govoru — o priliki Evharističnega dne v misijonišču St. Gabriel — nevarnost svetovnega položaja takole: »Špansko pogorišče je strašen »Mene-tek« za vse človeštvo. Boljševizem je započel svoj brezbožnostni pohod z najdrzovitejšo silo. L. 1935 je bilo iz Moskve razširjenih po Evropi 11 milijonov bogotajnih knjig v šestih jezikih, da bi trgale evropskemu krščanstvu vero iz srca. V spremstvu komunističnih huj-skačev koraka na tisoče verskih brezbrizne-žev in takih, ki privoščijo, da bi Cerkev propadla; da, celo državniki sklepajo zveze — baje iz gospodarskih razlogov — s sovjetsko vlado. Zdi se, da je človeštvo zaslepljeno in da ne vidi več, da pomeni sovjetska zvezda Moskve povsod, kjer se prikaže: kri, sovraštvo in ogenj.« — Šibal je pa cerkveni knez tudi socialne nepravčnosti.

Zdaj dolže Cerkev... Dostikrat se je že slisal očitke, da sveta Cerkev ni bila zmožna preprečiti razdejanja na Ruskem, v Mehiki, na Španskem. Münsterski škof Avg. Galen je v javni pridigi vsem takim klevetnikom zaklical v obraz tole resnico: »Če Cerkev na vseh poljih v spono devajo in vežejo, so vsega krivi oni, ki jo na ta način ovirajo, da ne more izvršiti svojih svetih načrtov. To je bilo povsod, kjer danes dviga svojo krvavo roko boljševizem, do tega bo prišlo povsod, kjer odrivajo danes vpliv Cerkve.«

V dvojnem pogledu zanimiv je bil govor, ki ga je imel 1. novembra 1936 maršal Mak-kensen, ko je izročil v mestu Brüssow prosvetni dom tako zvanim Hitlerjevim mladcem. »Dragi mladci. Izročam vam ta dom, ki bo odslej imel moje ime. V prihodnosti boste tudi vi prišli na vrsto, da boste služili v nemški armadi. Še več. Če motrimo današnji svetovni položaj, se čimdalje bolj kaže, da se bo moral nemški narod pomeriti z rdečim Vz-hodom. Kdaj bo to, ve sam Bog. To bo križna vojska za krščanske temelje naše evropske kulture. V tej vojni boste, moji mladci, kot vojaki pokazali svojo moč. Te ga pa ne morete, če niste utrjeni v krščanski veri. Pravi vojak mora biti obenem tudi krščanski človek. Zato pa iskreno želim, da se med Hitlerjevim mladci goji tudi strah božji in krščanska vzgoja v veri. V tem smislu vam izročam ta dom.«

Ko bi vsi s Hitlerjem vred tako mislili, govorili in delali!

Bramba proti komunizmu. Katoliška zveza »Kolumbovih viteзов« v Združenih državah S. A. je sklenila, da se hoče zavarovati proti

komunizmu. V načrtu ima 2000 zborovanj, na katerih bodo odlični govorniki pojasnjevali nevarnost in pogubnost komunističnih naukov.

Praga — v znamenju križa. Na najvišjem kraju v Pragi, v parku Strahov, so postavili 25 m visok križ. To je oni križ, ki je stal lani za časa prvega katoliškega shoda v Pragi, na trgu sv. Vavclava. Sedaj obvlada vse mesto in bo svetil vsak večer čez vse mesto ob Moldavi.

To pa boljševiki znajo... Iz stolne cerkve v Toledo na Španskem so pobrali in odnesli komunisti največje dragocenosti. Nihče ne ve, kje so sedaj. Med uropanimi zakladi so n. pr.: z biseri vezeni plašč (z Marijino podobo) iz 13. stoletja. Uvezenih je 80.000 draguljev. Prav tako dragocena je zlata monstranca, narejena iz prvega zlata, ki ga je Krištof Kolumb prinesel iz Amerike. Z monstranco so odnesli zlato krono Marijine podobe, dve znameniti zlati posodi za svetinje, zlate kelihe in drugo. V pogubo je šlo tudi sv. pismo (ki je bilo svoj čas last francoskega kralja Ludovika in je opremljeno s svojevrstnimi sličicami). Vrednost treh zvezkov (eden je v Parizu) cenijo na 80 milijonov peset.

Razdejanje na svetem prostoru. V Malago na južnem Španskem se je vrnil nadškof in opravil prvi sveto mašo, odkar divja državljanska vojna. Stolna cerkev je v žalostnem stanju. Oltarji in podobe so razbite. Šest mesecev je bivalo do tisoč ljudi v cerkvenih prostorih, kamor so zažganjali tudi živino. Cerkev so sedaj za silo osnažili, saj je bilo treba odpeljati 25 ton razne šare in navlake.

Najlepše in največje bogoslovno semenišče v Srednji Evropi, ki je bilo pravkar dovršeno, imajo v Pragi. Kdaj pride čas, ko bomo mogli vsaj podobno obvestilo zapisati o ljubljanskem Baragovem semenišču, ki dobiva temelje šele v nabirkah!?

Starosta slovenskih ameriških duhovnikov msgr. Matija Bilban je umrl 13. jan. 1937 v Duluthu, Minn. V Ameriki je bival 53 let. Rojen je bil v Zapogah pri Smedniku l. 1863. V župniji sv. Družine v Evelethu je zgradil novo cerkev in župnišče. Pogreba se je udeležilo 60 slovenskih in drugih duhovskih tovarišev.

Senat svete katol. Cerkve. Ob obletnici kronanja svetega očeta Pija XI. je izšel »Papeški letopis«, ki nudi vpogled v vodstvo ustanove Kristusove — svete Cerkve. Kardinalski zbor šteje sedaj 66 članov; od teh je 52 bilo imenovanih za časa vladanja Pija XI. Cerkvena hierarhija (svetovlada) ima 12 patriarhatov, 252 nadškofijskih, 913 škofijskih stolic, 716 naslovnih škofijskih sedežev, 271

apostolskih vikariatov, 111 apostolskih prefektur, 47 prelatur in opatij.

Koliko ljudi je še v zmotil List »Illustrazione Vaticana« ima tale pregled:

Katoličanov je 348.5 milijonov. (V Evropi 202 milijona, v Sev. Ameriki 52, v Juž. Ameriki 72, v Afriki 5.5, v Aziji 17 milijonov.) Kristjanov (nekatoličanov) je 337.5 milijonov. (V Evropi 234 milijonov, v Severni Ameriki 85, v Juž. Ameriki 0.5, v Afriki 9, v Aziji 9.) Nekristjanov (mohamedanov, judov, poganov) je 1148.5 milijonov. (V Evropi 31 milijonov, v Sev. Ameriki 21, v Juž. Ameriki 1.5, v Afriki 125, v Aziji 970 milijonov.)

V odstotkih je: 19% katoličanov, 16% konfucijcev, 13% mohamedancev, 12% Hindu, 10% budistov, 9% protestantov, 7% pravoslavnikov, 6% poganov, 4% brez vere in 1% judov.

Za Evharistični kongres v Dubrovniku (od 15.—18. julija 1937) je zagotovljena polovična voznina po železnicah; najbrž bo enako tudi na parobrodih; tudi bodo za kongres najeti posebni parobrodi. Za časa Evharističnega kongresa bodo v dubrovniški stolnici razstavljene za javno češčenje svete relikvije (ostanki svetnikov) bogatega in znamenitega dubrovniškega relikvijara (shrambe za svetinje), ki je res prava zakladnica. Slovenski udeleženci bi dobro napravili, če bi se organizirali za ta obisk Dubrovnika po starodavnem slovenskem obredniku, kot je bil v rabi za Kolin in Ahen, seveda s potrebnimi spremembami za današnji čas. Dobrodošli vsi, zlasti belokranjski Starotržci in sosedi iz — Blaževcev (sv. Blaž ali sv. Vlaho je patron Dubrovnika). Dr. M. M.

»Neizčrpen vir božjega usmiljenja«. Sveti oče Pij XI. se je iskreno zahvalil za krasno vezano knjigo o Evharističnem kongresu za Jugoslavijo l. 1935, ki jo je poslal ljubljanski vladika dr. Gr. Rožman. V zahvali je sveti oče izrazil željo, »naj bi ta knjiga vzbujala v srcih vernikov vedno večjo pobožnost in ljubezen do presvete Evharistije. Saj se vernost tem bolj razcvita, milost in krepost tem bogateje razvijata, s čim večjo vnemo krščansko ljudstvo časti ta — med vsemi zakramenti največji zakrament, ki je neizčrpen vir božjega usmiljenja, vez neomajnega miru, znamenje trdnega edinstva, sladkost vseh sladkosti, hrana nebeškega življenja, angelska jed, daritev Besede, poseben božji dar«.

Ljubljanska škofiija. Za kaplana na Vrhniki je nameščen duhovnik Štefan Kraljič. (V zadnji številki je bil priimek napačno natisnjen. — Ur.) — V krepki moški dobi je smrt nenadoma pokosila g. Janeza Kepec, župnika v Ihanu. Pokojni žilavi delavec v

vinogradu Gospodovem je bil rojen v Cerkljah pri Kranju. Več let je vodil selško župnijo, odkoder se je preselil v Ihan, kjer je služboval 11 let. Zavzet je bil prav posebno za liturgično gibanje in se trudil za jasno razlago svete maše. Naj uživa večno plačilo pri Bogu. Pogreba se je udeležilo 45 gg. duhovnikov. Govor je imel in pogrebne obrede je izvršil stolni dekan dr. Kimovec, sorojak pokojnega župnika. Omenjamo, da je prišlo k pogrebu rajnega tudi 70 oseb iz selške župnije in mnogo rojakov iz Cerkljan. — Desetletnico svojega misijonskega dela med slovenskimi izseljenci je praznoval župnik msgr. Valentin Zupančič v Lievinu dne 14. februarja. — Župnija Litija je bila podeljena sedanjemu župnijskemu upravitelju g. Vinku Lovšinu.

8. marca je na Okroglem v naklanski župniji umrl starosta škofijske duhovščine msgr. Tomaž Zupan. Dosegel je častitljivo starost 97 let. Z njegovim imenom je združenih polno častnih naslovov, ki pričajo, da je imel v svojem dolgem življenju mnogo zaposlenja, da je zavzemal v človeški družbi odlična mesta, da si je zagotovil v zgodovini slovenske domovine trajno ime. Bil je apostolski protototar, papežev tajni komornik, biseromašnik, konzist. svetnik, ravnatelj bivšega deškega semenišča v Alojzijevišču, profesor-veroučitelj, svoječasni predsednik Ciril in Metodove družbe i. dr. Naj uživa bogato plačilo pri Bogu!

Po mučeniškem trpljenju je umrl v ljublj. splošni bolnišnici g. Andrej Kušlan, župnijski upravitelj v Spodnjem Logu na Kočevskem. Prestal je več muke polnih operacij, ki mu pa niso rešile življenja. Star je bil šele 41 let. Naj se odpočije pri Bogu v nebesih!

Prvi slovesni škofovski blagoslov je podelil novi belgrajski nadškof dr. J. Ujčič sredpostno nedeljo, ko je izvršil nad njim posvetilni obred v kapeli zagrebškega nadškofijskega semenišča nadškof dr. Anton Bauer ob navzočnosti soposvečevalcev: škofa ljubljanskega dr. Gr. Rožmana in škofa splitskega dr. Kl. Bonefačića. Ob sklepu slovesnosti je po obrednem pravilu zaklcal posvečevalec novemu nadškofu: »Na mnoga leta!« To željo izraža novemu nadpastirju vernikov v belgrajski diaspori tudi uredništvo »Bogoljuba« z vsemi naročniki ter prosi od Boğa obilnega blagoslova in uspeha v težkem poslovanju.

MARIJINE DRUŽINE

Kongregacija je šola prave moštosti. Pa tega še danes nekateri ne marajo priznati, češ da je Mar. družba zgolj za ženstvo, ne pa za može in fante. Zgodovina nas pouči, da so se Mar. družbe — če se ravnaajo po pred-

pisanih pravilih, izkazale vsekdar kot odlične šole laiškega apostolstva in tako kot vzorne sotrudnice Katoliške akcije.

Naj navedemo za primer dejstvo, da so kongreganisti lani v mestu Mehiki in v okoliških (50) župnijah poučevali do 3000 otrok in to naskrivaj, večinoma ponoči.

Omenjamo tudi, da je ameriški zmagovalec pri olimpijskih igrah v Berlinu, sportnik Metcalfe, dijak marquette-skega vseučilišča v Milwauke, odličen član Marijine družbe. Sprejet je bil 8. decembra 1932. Sedaj ima poleg svetinje Marijine, poleg znaka kongregacijskega na svojih prsah tudi zlato kolajno, ki si jo je priboril na evropskih tleh — v Berlinu.

Kot primer junaštva in močatosti, priborjene v Mar. družbi, navedemo na tem mestu tudi branilce Alcazárja proti španskim anarhistom in boljševikom. Te mlade branilce bo zgodovina vsekdar slavila kot ponos narodne katoliške Španije. Poudarjati bo pa tudi morala po resnici, da so bili ti junaki povečini člani dijaških Marijinih družb. Na kadetnici v Toledo je bila ustanovljena že pred leti cve-toča Marijina družba, takrat po imenoma »Kraljeva Marijina družba«. Imela je do zadnjega okrog 200 članov, častniških pripravnikov. Poveljnik Alcazárja, general Moscardo, ki se je izkazal kot sijajen poveljnik in organizator, obenem pa tudi kot pravi katoliški mož, saj je žrtvoval svojega lastnega sina za Boga in domovino, je prav tako družabnik Marijine kongregacije.

Škof cartagenski, msgr. Wiaz y Gomara, ki živi v pregnanstvu v Rimu, je rekel te dni: »Nič se ne čudimo, da so gojenci častniške šole v Toledo izpričali tako sijajnega duha, saj so člani Marijine družbe, vitezi najsvetlejše Device, zmagovalke hudobnega duha.«

Zares, Marijine kongregacije so prave šole junaške močatosti!

Brežice. Tako-le je naše marijansko življenje:

Vsakoletne duhovne vaje pred praznikom Brezmadežne obnavljajo v naših srcih ljubezen do Marije in Jezusa. Na glavni praznik (8. XII.), ki ga z velikim veseljem obhajamo, imamo vselej tudi slovesen sprejem novih članic pod Marijino zastavo. Naša družba šteje sedaj 125 članic. Lani smo tudi dobile družbeni križ. Prvikrat smo ga pokazale javnosti v procesiji sv. Rešnjega Telesa. Za njim je šlo lepo število belo oblečenih deklet, nato zastava in ostale družbenke.

Dne 8. in 9. avgusta 1936 smo poromale na Brezje-Bled. Z avtom smo se odpeljale v zgodnjem jutru skozi Savinjsko dolino proti lepi Gorenjski. Popoldne smo si ogledale Bled. Zvečer smo imele pri milostni podobi

slovesne večernice, v nedeljo zjutraj pa sveto mašo s skupnim sv. obhajilom in nagovorom g. voditelja, ki nam je priporočal, kaj naj prosimo predobro Mater Marijo. Položile smo vse prošnje Mariji v naročje v upanju, da nas usliši. Nato smo se z veselim srcem poslovile.

Nebeški Vrtnar je tudi iz naših vrst utrgal nekaj cvetk. Dve najboljši članici sta se v kratkem poslovili od nas. Dne 4. septembra 1936 smo spremljale k zadnjemu počitku Urško Vidic. Pogrešamo jo zlasti v cerkvi, kamor je z veseljem prinašala cvetje Jezusu in Mariji. Znala je tako prijetno in okusno krasiti oltar, da smo jo morale nehote občudovati. Skrbela je tudi, da je gorela lučka vsak petek pred Križanim za spreobrnjenje grešnikov. Sleherni dan je zajemala pri obhajilni mizi moči za lepo, čisto življenje. Kot dolgoletna prednica je veliko deklet pripeljala pod Marijino zastavo.

Druga naša zvesta članica, Francka Zorko, je umrla 8. februarja 1937 v Vojniški hiralnici. Bila je članica od ustanovitve dekl. Marijine družbe v Brežicah, to je celih 33 let. Že v mladosti se je navduševala za Marijino čast. Molila je naprej z močnim glasom sveti rožni venec vsak dan pri sv. maši. Veliko se je trudila za spreobrnitev poganov s tem, da je razširjala misijonske liste in nabirala prispevke za misijone. Kot načelnica evharističnega odseka je pokazala veliko ljubezen do najsvetejšega Zakramenta. Po tihi skromnosti in ponižnosti je bila mnogim dekletom za zgled. — Naj se obedve radujeta plačila pri Bogu!

Šmihel pri Novem mestu. Iz našega kraja že dolgo ni bilo nič čitati v našem glasilu. Pa je prav, če nam daste nekoliko prostora, saj se naša Marijina družba močno trudi, da se pod skrbnim vodstvom našega voditelja g. župnika marijansko udejstvuje. Omenjam samo to, da imamo v naši župniji nad 200 naročnikov »Bogoljuba«. Pa ga tudi pridno čitamo, zlasti članice Marijine družbe.

Naša Marijina družba šteje nad 300 članic. Prav pridno se udeležujemo mesečnih shodov; vsako drugo nedeljo v mesecu in na družbene praznike pa redno pristopamo k mizi Gospodovi. Dne 15. novembra l. l. so bile volitve nove prednice. Bivši prednici se vse članice iskreno zahvaljujemo za njeno 12 letno požrtvovalno delo v družbi. Novoizvoljeni prednici pa želimo, naj ji Marija pomaga, da bo mogla vztrajati na tem odgovornem stališču.

Lani je bila prenovljena družbena zastava. (Omenjamo, da je tudi Marijin vrtec dobil nov prapor, oboje krasno delo šolskih sester v Ljubljani.)

Na praznik Brezmadežne je na novo stopilo pod Marijino zastavo 35 deklet. Sprejem se je izvršil z vso slovesnostjo v župnijski cerkvi. G. voditelj nam je v bodrilnem govoru razložil pomen in koristi družbe. Nove članice so z vdanim srcem obljubile, da hočejo varovati najlepše deklinške kreposti in delati čast nebeški Materi. Dovoljujemo si še eno pripombo: Veliko je še dobrih deklet izven družbe; tem kličemo in jih vabimo: pridružite se nam! Ne bo vam žal tega trenutka. Naši nebeški Zavetnici pa z vsem srcem vdane kličemo: »Marija bodi v naši sredi — in v večni raj nas Ti privedi!«

Ptuj. Naše življenje se primerja potovanju v tujo deželo. Popotnik se zdaj pa zdaj ustavi, v duhu pregleda pot, ki je že za njim, in preudarja, kako dolga je še pot, ki ga čaka. Hvaležen in srečen je, če najde vodnika, ki ga opozori na nevarnosti in mu pomaga, da pride srečno do cilja.

Takega svetovalca in vodnika na duhovnem potovanju najde človek v duhovnih vajah. Sv. Duh deli dušam, ki se odtegnejo vsakdanjosti in si prizadevajo v zbranosti in

samoti spoznati sebe in končni cilj svojega življenja, prav posebne milosti. Tudi naša družba je bila deležna velikih milosti duhovnih vaj. G. Oberžan iz Maribora jih je vodil tri dni pred sv. Nežo, drugo zaščitnico naše družbe. Govornik nam je živo predočil vzvišeni poklic, ki ga je Stvarnik namenil dekletu. Dekle naj bo nositeljica božje lepote in dobrote. Lučko božje ljubezni, ki jo prižiga pri obhajilni mizi, naj dekle vedno nosi s seboj, da bo svetila tudi v druga srca, ki so še temna in za Boga mrzla.

Dekle ni ustvarjeno le zase, ampak tudi za druge; zato je Stvarnik položil v njeno dušo duhovno materinstvo, da bi bila drugim duhovna mati, predvsem z lepim zgledom in z deli duhovnega in telesnega usmiljenja. — Govori so bili vsak dan bolj obiskani, ker so prihajala tudi druga dekleta, ki niso v Mar. družbi. Višek veselja duh. vaj je bil ob sklepu pri skupnem sv. obhajilu, ko je okrog tri sto deklet pobožno sprejelo Jagnje božje, katere mu je sv. Neža tako junaško žrtvovala svoje življenje. Potrdi, o Gospod, kar si izvršil v nas!

Iz kraljestva svete ljubezni.

PRAZEN STOL

Naneslo je, da sem prišel — tako opisuje F. S. H. — v postavno, lično hišo k dvema starejšima zakoncema. Oba sta bila na glasu kot olikana, izobrazena, bogata človeka; odlikovala sta se pa tudi po vzornem krščanskem življenju. Povabila sta me h kosilu.

Pri tej priliki sem se poučil o ganljivem običaju, ki mi je bil dotle nepoznan. Ko se mi je namignilo, naj zasedem prostor pri mizi v obednici, sta pristavila zakonca z nekako svečanostjo krasen stol in se pred njim spoštljivo priklonila, kakor da na njem sedi odlična osebnost, obenem pa izgovorila šepetaje meni neumljiv pozdrav.

Po končanem obedu se je isti prizor obnovil. Umevno, da nemalega začudenja nad tem običajem nisem mogel prikriti, zato pravi gospodar z veliko resnobo: »Pri nas je stara navada, da nikdar ne sedemo k mizi brez tega praznega stola« — »in ne brez našega ljubega, nevidnega gosta, ki na njem sedi« — dostavi pomenljivo gospodinja.

Bil sem še vedno v zadregi, gledal zvedavo na lični stol in zardeval, ko mi zaradi nejasnosti ni bilo mogoče poseči v razgovor. Mož mi hoče pomagati pa tako, da ponovi razlago svoje ženke. Ko sem še vedno v mislih reševal to zastavico, in sem se sam sebi zdel smešen, izpove žena: »Nihče drug ni kot sam naš ljubi Gospod Jezus, ki ga pri vsaki jedi pozdraviva kot dragęga gosta na praz-

nem sedežu. Ta stari običaj se deduje pri nas od rodu do rodu.«

Zavzet sem bil nad to lepo potezo, ki sem jo prvič spoznal v tej odlični hiši.

Ko sem se vračal proti domu, sem se na tihem zmerjal, da nisem mogel sam razvozljati skrivnosti o praznem sedežu. Očital sem si: »Tepec; kaj neki si bodo mislili o tebi, o tvoji pobožnosti in o tvojem znanju, ko še tega nisi mogel ugeniti, kaj pomeni prazen stol pri mizi v obednici. Za eno skušnjo sem zopet bogatejši!«

Dolgo časa mi ta stvar ni šla iz glave; saj sem vsekdar, ko sem se nanjo spomnil, z zadovoljstvom ugotovil: Pa se le še dober resni ljudje, ki se drže lepih krščanskih navad, s katerimi izpričujejo svojo globoko vernost.

*

Pa sem prilično zopet prišel v neko hišo, ne gosposko, marveč preprosto, kmetsko. Družina je bila vprav pri opoldanskem kosilu. Lep venec jih je bilo: oče, mati, hlapci, dekle in otrok cela kopica, živ rožni venec. To je bil pogled, ki bi ga bilo treba naslikati: svetle žlice v živahnih rokah, mlaskajoče ustnice, klepetajoči otročiči, debelolični obrazi, živahne oči, vmes kratkobesednost odraslih in opozorila staršev...

Mimogrede me je spomin opozoril na zgoraj opisano presenečenje v hiši bogate zakonske dvojice in na prazen stol.

Kako je pa to, da v tej številni družini, ki je prav tako vzorno-krščanska, ni praznega stola!? Ni ga bilo, saj bi ga tudi skoraj ne mogli nikamor prisloniti, ko je bilo kar poldrug tucat velikih in majhnih »prežvekovalcev« pri mizi.

In nevidni gost?

Med gospodarjem in gospodinjjo na kozarčki je sedel otročiček, ki drugemu drobižu ni bil prav nič podoben. Gospodinja je ugenila, kaj se mojemu vprašajočemu očesu tuje zdi, pa je spregovorila: »Teča-le paglavčka in migavčka malega smo pa kar tako za svojega vzeli. Nima več ne očeta ne matere. Pri nas je pa vseeno, če posega v skledo enajst ali pa dvanajst žlic. Kjer je pogrnjeno za tucat ljudi, dobi trinajsti tudi še svoj košček. Dobri Bog, ki je ustvaril kozico, je poskrbel tudi za grmiček, da ga obira. Kajne, ti mali godrnjavček!« Pri tem poboža mati nežnega posinovljenca.

Nato se je zajemanje in žlicanje nadaljevalo prav kakor v moji rodni hiši, ko smo veselo dasi tesno oblegali skledo, tako tesno, da bi komaj miš našla še prostor med nami, kaj še-le prazen stol!

Zdaj pa naj vsakdo sam razmišlja o teh dveh zgodbah. Kaj je bolje: Prazen stol z nevidnim Gostom, ali Zveličar sam, ki je takorekoč viden v otročiču! Č.

ANEKNOTE

Tudi tretji ni ustregel. De la Motte je bil svoj čas škof v Amiens-u. Dosegel je starost 91 let. Slovel je kot pobožen in ljudomil duhovnik, zato so ga vsi spoštovali. V svoji vedri in bistri naravi in globoki uvidevnosti je znal dati včasih prav udarne odgovore.

Nekoč ga je obiskala veljavna gospa, da bi se porazgovorila s preudarnim škofom o raznih dušnih tesnobah. Med drugim bi se bila rada prepričala, če je ličanje (lepoticenje z barvili) obraza grešno ali ne. Rekla je: »En spovednik mi je to docela odsvetoval, pa se mi zdi, da je vendarle nekoliko prestroj. Drug spovednik mi je pa uporabo barvil dovolil, ta se mi zdi pa preveč popustljiv. Zdaj ne vem, kako in kaj...«

Škof ni prav nič ugibal ali pomišljeval. Prostodušno je odgovoril: »Če se vam zdi, da sta oba vaša spovednika šla preveč v krajnosti, pač ne preostane drugega, kakor da si izberete zlato srednjo pot; zato vam svetujem: 'šminkajte' se vselej samo po eni strani!«

Danski pesnik Ingeman je prišel nekoč v neko topilnico srebra. Tam je opazoval v veliki ponvi, kako se je na površju žareče kovine zbirala žlindra. Topilničar je vzel zaje-

malko in posnel penasto navlako. Toda v silni vročini se je umazana zmes le še in še zbirala na vrhu žlahtne kovinaste tekočine, pa jo je mojster sproti pozajemal in odstranjeval, dokler ni ostalo čisto, jasno in svetlo srebro. Zdaj šine pesniku v glavo ona svetopisemska beseda: Tamquam aurum in fornace probavit eos — »Kakor zlato v ognjeni peči jih preizkuša...« Obenem se mu je pa razjasnilo, zakaj Bog marsikatero dušo tako dolgo očiščuje v žaru trpljenja.

Ko so preganjali kristjane v Tonkingu (Vzhodna Indija), je bil poklican pred mandarina tudi 17 letni mladenič, lepe zunanosti. To je prevzelo poganskega sodnika, ki je sklenil, da hoče mladega kristjana rešiti; zato mu pravi: »Stopi z nogo na križ v znamenje, da ga zaničuješ, pa ti dam palico srebra« (150 Din). »To je malo,« odgovori mladenič. »Dobro, ti pa ponudim palico zlata« (2400 Din). »Tudi to ni dosti.« — »Koliko pa torej zahtevaš?« — »Če hočeš, da bi zasramoval križ in tako neizmerno žalil božjega Odrešenika, mi moraš dati toliko denarja, da bi si mogel kupiti drugo dušo.«

ODGOVORI

A. K. B.: Ali je greh, žvižgati Marijine in druge nabožne pesmi?

Kako vam je prišlo na misel, da bi moglo biti to grešno? Saj vendar v žvižganju ni kakega zaničevanja! Morda sodite, da je v tem premalo spoštovanja do svetih pesmi. Pa se tega menda ni bati.

Isti: Ali smem v nedeljo domačim krpati in šivati?

Nasplošno ne. Smejo pač n. pr. matere siromašnih otrok ali služkinje v nedeljo kaj zašiti, ako res med tednom ne morejo.

Isti: Ali je greh, če v cerkvi poslušam petje in nič ne molim?

Ako imate namen, biti pri sv. maši in z mašnikom vred opraviti sveto daritev, in ako se vsaj pri glavnih delih svete maše zavedate, kaj se na oltarju godi, ste zapovedi zadostili, razen če bi bila raztresenost popolna in hotena. Ker je pa cerkveno petje — kakor pravimo — celo dvojna molitev in se verniki pri sveti maši v duhu pridružujejo tej molitvi, če pazijo na besedilo (vsebino) pesmi, ki naj bodo z deli svete maše s skladu, je taka udeležba popolnoma pravilna. — V ljubljanski stolnici pojejo vselej pri darovanju kitico, ki je daritvene vsebine, prav tako navržjo pri mašnikovem obhajilu posebno pesem na besedilo duhovnega obhajila. Tako pevci vernikom pomagajo, da se bolje in pravilneje udeležijo svete maše in njenih sadov.

A. K. V. Človek, ki more prepričati kaj tako grešnega, je dolžan to storiti, saj »bratsko posvarjenje zahteva že ljubezen do bližnjega«. V tem primeru bi se bil ta greh lahko preprečil. — Ker pravite, da ste se pri spovedi obtožili o vsem, kar ste opustili, je zadeva pred Bogom poravnana. Ako dotične tovarišice tudi pozneje niste prijateljsko posvarili in pokarali, pa storite to pri priliki. Po naši sodbi bi bilo potrebno, da bi bil dotični go-

spodar (starši), če je Vaša tovarišica še v nevarnosti in bližnji priložnosti, o vsem poučeni, da bodo v prihodnje take reči preprečili.

(Opozorilo: Vam in vsem, ki prosijo odgovorov v listu ali pismu, bodi povedano, naj se pošiljajo taka vprašanja na naslov uredništva, ne na upravo. Kdor naslovi na upravo, pridejo potem take notranje zadeve pred oči nepoklicanih oseb, kar ni v redu.)

RAZNO

»**Stopil bom k božjemu oltarju**«. Za mašnike bodo letos posvečeni iz V. letnika ljubljanske bogoslovnice tile gospodje: Bartelj Ludovik, r. v Mirni peči; Klančar Leopold, r. v župniji Trebnje; Šolar Jožef, r. na Mirni. — Iz IV. letnika: Lenič Stanislav, r. v župniji Cerklje o. K.; Močnik Jožef, r. v župniji Šmartin v T.; Mohar Jožef, r. v župniji Šmihel pri N. m.; Pacek Jožef, r. v župniji Leskovec; Peče Jožef, r. v župniji Šmihel pri N. m.; Pogorelec Jožef, r. na Uncu; Snój Jožef, r. v Zagorju o. S.; Znidar Mihael, r. v župniji Cerklje pri Kranju; Žun Alojzij, r. v Trbojah.

Molimo zanje, da bi postali in ostali duhovniki po Srcu Jezusovem! Tretji višji red (mašništvo) bodo prejeli 4. julija 1937.

Duhovne vaje v Domu Device Mogočne se bodo vršile za dekleta od 10. do 14. aprila in od 8. do 12. maja. Pričetek prvi dan ob 6 zvečer, sklep zadnji dan zjutraj. Prijavite se na: Predstojništvo Lichtenhurnovega zavoda, Ljubljana, Ambrožev trg 8.

Romanje k Materi božji na Trsat, združeno z izletom po morju na otok Rab, priredi »Sveta vojska« v Ljubljani za binško praznike. Kdor se zanima za to romanje, dobi podrobna pojasnila brezplačno, če se potem udeleži romanja ali ne, pri upravi »Po božjem svetu« v Ljubljani, Wolfova ulica 1.

NAŠE SLIKE

Na ovitku: Jezus se prikaže učencema na poti v Emavs. »Približali so se trgu, kamor so šli, in on se je delal, da gre dalje. In silila sta ga, govoreč: 'Ostani z nama, zakaj proti večeru gre in dan se je že nagnil.'« (Lk 24, 28—29.)

DOBRE KNJIGE

V Nazaretu Roža raste. 12 pesmi Materi božji. Uglasbila Breda Šček za cerkvene mešane zборе. IL natis. Z dovoljenjem lavant. ord. — Loče 1937.

Ker je zbirka izšla v drugi izdaji, je znamenje, da so skladbice prodrle in da so pevne. Ako je v skupini, ki obsega 12 pesmi, tretjina sprejemljivih za splošnost, jo je vredno naročiti. V tej zbirki jih bo pa več. Po naši sodbi št. 2, 3, 4, 8, 11. V št. 7 je posnet začetek dr. Kimovčeve »Jezus hoče v srce priti«. (Kakor ljubi angelci...) Cena 13 Din.

Rimske žrnice (Marija v rimskih svetiščih). Spisal dr. M. Opek a, stolni kanonik v Ljubljani. S štirimi slikami. Izdal »Glasnik presv. Srca Jezusovega« v Ljubljani. Tiskali J. Blasnika nasl. — Cena broš. 16 Din, vezane 22 Din, poštn. 2 Din.

Srečna je bila misel, nasloniti majniška premišljevanja na krasne Marijine cerkve v Rimu. Na ta način smo dobili »šmarnice«, ki se v nobenem berilu ne oddaljijo od majniške Matere. Kratkemu branju, ki v njem izvemo postanek in pomen dotične Marijine cerkve, sledi vselej primerna refleksija (premišljevanje). Tu je v zgoščenih obliki podano jedro svetih resnic, krepkih nagibov in resnih pozivov za življenje po zgledu Marijinem, za vežbanje v krepostih, v katerih nam je Marija vzor.

Branja za posamezne dni ni veliko po besedah in straneh, pa bo to malo — prebrano s poučkom in s premislekom, kakor je zapisano — zadostovalo in imelo globok učinek.

Uršulinski samostan v Ljubljani ima v zalogi in priporoča sledeče knjige M. Elizabete: »Srčni rubini« sv. Terezije Det. J. 256 str., kart. 20 Din. »Slava sveti hostije«, broš. 15 Din. »Iz moje celice«, broš. 6 Din. »Cvetje na potu življenja«, broš. 10 Din.

Izseljenski koledar za l. 1937. Izdala in založila Družba sv. Rafaela za varstvo slovenskih izselencev. Ljubljana. Tiskala »Zadružna tiskarna« v Ljubljani.

Naslov bi utegnil marsikoga premetiti in odvrniti, češ, koledarjev je že tako preveč. Bolje bi bilo, če bi se imenovala ta 96 str. obsegajoča zbirka izseljenskih podatkov, naslovov, seznamov, pojasnil in navodil: **Izseljenski letopis**. Za koledar sta namreč zadostovali zgolj 2 strani v celi knjigi. Kdorkoli ima kakega svojca v tujini, kdorkoli se hoče obrniti v tujino za kakšno pojasnilo — recimo na slovenska društva, na slovenske izseljenske duhovnike, na konzularna zastopstva, na misijonarje in misijonarke — mu bo ta letopis prišel na hvalo.

Poleg tega pa nudi knjiga tudi več poučnih, informativnih razprav in člankov, ki so v zvezi z izseljenstvom.

PROŠNJE IN ZAHVALE

C. G. se zahvaljuje škofu Frideriku Baraga za uslišano prošnjo. — M. V. (Francija) priporoča svoje otroke presv. Srcu Jezusovemu, da bi napredovali v šoli, v verskem življenju in prejemanju sv. zakramentov. — Zahvaljujem se Devici Mariji in služ. bož. A. M. Slomšek za nepričakovan uspeh v življenjskovažni zadevi neke osebe. Bertoncej Karel. — B. Z. sv. J. se srčno zahvaljuje sv. Antonu za pomoč v več stiskah in nadlogah.

B. M. se priporoča »Bogoljubovim« bralcem, posebno Mar. družbam v molitev v težki in bridki zadevi. — Ramovš Marija (Murovc, Poljane nad Šk. L.), se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, sv. Tereziji Det. J. in častivr. škofu Slomšek za ozdravljenje hude pljučnice.

ISKRE

»Mladi ženski svet se premalo zaveda splošno poznanege dejstva, da najbolj cenimo one gorske cvetice, ki rastejo po težko pristopnih višinah in nevarnih čerch.«

»O koliko prevar in strahotnih razočaranj doživljajo dobročudne mladenke zavoljo svoje lahkomiselne zaupljivosti.«

»Sramežljivost, ki je globoko v duši ukoreninjena odpornost proti vsemu, kar ogroža ubranost in neokrnjenost, je neprecenljiv zaklad vsakega človeka, predvsem pa nujno potrebno svojstvo vsake mladenke in žene.« (Dr. Breclj: »Ob viru življenja«.)

VSEBINA: Prva stran: Marija v božji naravi. IV. Čez morje in čez polje. (S. S.) — Članki: Čez štiri sto let. (Jos. Simenc.) Pesem: Materi sv. Družine. (Fr. Kunstelj.) — Nekaj za pihbe. (A. V. M.) — Naši odgovori: IV. Zakaj pa danes ne? (J. Langerholz.) — Pilat. (J. S.) — Pelin in med. (A. C.) — Misijonar Fr. Baraga v domovini pred 100 leti. (A. Str.) — Listek: Soncu naproti. (Achermann-Pucelj.) — Iz življenja Cerkve: po svetu, po domovini, po Mar. družinah. — Iz kraljestva sv. ljubezni: Prazen stol. — Anekdote. — Razno. — Odgovori. — Dobre knjige. Iskre i. dr. — Devet slik v bakrotisku.

Cena »Bogoljubu«: na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Avstriji 3 S, v Italiji 8 Lir, v Čehoslovaški 15 Kč, v Franciji 12 Fr., v Ameriki 050 Dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubu« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubu« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za april 1937.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: | Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:
 Katoličani, živeči med drugoverci. | Preprečenje delovanja brezbožnikov v misijonih.

Mesečni zavetnik: Sv. Katarina Sienska, devica (30.).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno čiščenje sv. Rešnjega Telesa		
			Ljubljanska škofija	Lavantinska škofija	
1 2 3	Cetrtek Petek Sobota	Hugon, škof Frančišek Pav., sp. Rihard, škof	Izpeljava našega konkordata Krščanska dobrodelnost Duhovniki in bogoslovci	Košica Sv. Trojica nad Cerk. Preddvor	Gomilsko Reka Konjice
4 5 6 7 8 9 10	Nedelja Poned. Torek Sreda Cetrtek Petek Sobota	1. pov. Bela. Izidor Vincenc Fererij, sp. Sikat I., papež, muč. Herman Jožef, sp. Albert, škof Marija Kleofa Matilda, devica	Letošnji prvoobhajanci Posvetitev družin Sreč Jezus. Sv. oče in potrebe Cerkve Apostolstvo mož in fantov Naši škofje in škofljani Naše matere in dekleta Mednarodni mir in ljubezen	Nemška Loka Dobrepolje Leskovic Zaplana Nova Stifca Brezje Podbrezje	Konjice " " Prihova Čadram Loče
11 12 13 14 15 16 17	Nedelja Poned. Torek Sreda Cetrtek Petek Sobota	2. pov. Leon I., pap. Julij, papež Hermenegild, muč. Varst. sv. Jožefa Helena, cesarica Benedikt Laber, sp. Anicet, papež, muč.	Nedeljska služba božja Priprava na večnost Naš apost. nuncij. Katol. akcija Naša domovina Vladarji in oblastniki Slomšek-Baragova beatifikacija Mladina in njih vzgojitelji	Blagovica Blejska Dobrava Vrhpolje pri Mor. Sv. Lenart Ljubljana, Rakovnik Primsko pri Kr. Motnik	Loče S. Kunigunda n. Poh. Spitalič Zreče " " Ziče Skomarje
18 19 20 21 22 23 24	Nedelja Poned. Torek Sreda Cetrtek Petek Sobota	3. pov. Apolonij, m. Leon IX., papež Neža Mont., devica Anzelm, škof, e. uč. Soter in Kaj., muč. Adalbert, škof, muč. Jurij, muč.	Pogostno sv. obhajilo Ponižanje sovražnikov božjih Duhovne vaje in notr. življenje Misijonarji in misijonarke Španija, Mehika, Rusija Naš katoliški tisk Mesto Ljubljana in njene potrebe	Spodnji log St. Jurij pri Grosup. Ihan Dobrič Gorje Smihel, Ubogešol. ss. Stara Loka	Stranice Kebelj Sv. Jernej pri Ločah Velika Nedelja " " Ormož Ormož, bolnišnica
25 26 27 28 29 30	Nedelja Poned. Torek Sreda Cetrtek Petek	4. pov. Marko, ev. Mati dobrega sveta Peter Kan., e. uč. Pavel od Križa, sp. Peter, muč. Katarina Sienska, d.	Blagoslov na polju. Dobra letina Poklici (duhov., redov., misij.) Cerkveni učenjaki Bolniki in vsi trpečii Naši izseljenci in preseljenci Umirajoči. Ta mesec umrli	Cerklje ob Krki Podgrad Nevlje Čatež ob Savi St. Jurij pod Kumom Stari trg pri Ložu	Središče S. Miklavž pri Orm. Svetinje S. Tomaž pri Orm. Sv. Bolfenk na Kogu S. Lenart p. Vel. Ned.

Odpustki za april 1937.¹

1. Cetrtek, prvi v m. P. o. čl. br. sv. R. T. v br. c.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. c.

2. Petek, prvi v m. P. o.: 1. vsem, ki nekoliko premišlujejo dobrotljivost sv. S. J. in prejmejo spravno sv. obh.; 2. čl. br. sv. R. T. kakor včeraj; 3. čl. br. sv. S. J.

3. Sobota, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na č. Brezmadežni, da nekoliko zadostujejo za njej storjena razžaljenja in molijo p. n. sv. o.

4. Nedelja, prva v m. Sv. Benedikt Filad. Cl. r. v. br. trije p. o.: 1. če v br. c. molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. c. nekaj časa pobožno molijo pred izpost. sv. R. T. P. o.: 1. onim, ki nosijo višnjevi škapulir; 2. čl. br. sv. S. J.; 3. istim kakor 23. dan.

7. Sreda, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na č. sv. Jožefa, prejmejo sv. obh. in molijo p. n. sv. o.

16. Petek. P. o. tretjerednikom, če ponove svoje obljube ta dan ali pa prvo nedeljo po tem, če so danes postavno zadržani.

18. Nedelja. Varstvo sv. Jožefa. P. o.: 1. čl. družbe kršč. družin; 2. čl. br. sv. Družine; 3. čl. škapularske br. karmelske M. b.; 3. istim kakor 23. dan.

23. Petek. Bl. Egidij Asiški. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v žup. c., kjer ni redovne.

24. Sobota. Sv. Fidel. P. o. kakor včeraj.

25. Nedelja, zadnja v m. P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmoliijo sv. r. v. — Kdor prejme po vrsti šest nedelj ali šest petkov pred praznikom sv. S. J. sv. obh. in moli p. n. sv. o. v cerkvi, v kateri se ta praznik obhaja, dobi vselej p. o. Prva izmed nedelj je današnja, prvi izmed petkov 30. aprila.

26. Ponedeljek. M. b. dobrega sveta. P. o. čl. družbe sv. Petra Klav., če molijo za razširjenje sv. vere in p. n. sv. o.

28. Sreda. Bl. Lukezij. P. o. kakor 23. dan.

29. Cetrtek. Ustanovni dan družbe sv. Petra Klav. P. o. kakor včeraj.

30. Petek. Bl. Benedikt Urb. P. o. kakor 23. dan.

1 P. o. pomeni popolni odpustek; br. = bratovščina; br. c. = bratovska cerkev; žup. c. = župnijska cerkev; v. o. = vesoljna odveza tretjerednikom; r. v. = rožni venec; čl. = člani; sv. R. T. = sveto Rešnje Telo; N. Lj. G. = naša ljuba Gospa; p. n. sv. o. = po namenu sv. očeta; sv. z. = sveti zakramenti; sv. obh. = sv. obhajilo; sv. S. J. = sv. Srce Jezusovo; v m. = v mesecu; na č. = na čast.

HERSAN čaj

Vam pomaga, da zadobite zopet ZDRAVJE s pomočjo zdravnih lastnosti bilja.

Ne bodite sami sebi sovražnik!

Bolezni pri MENI in BOLEČINE ob MESEČNEM PERILU (menstruaciji) ublaži Hersan čaj.

Ali Vas ovira DEBELOST?

Bi bili radi VITKI? Tedaj uporabljajte Hersan čaj.

Zakaj trpite bolečine REVMATIZMA in PROTINA, ako to ni potrebno. Hersan čaj je sredstvo, ki Vam more olajšati muke.

Hersan čaj pomaga pri ARTERIOSKLEROZI in HEMOROIDIH (zlati žili).

Ali res še ne veste, da je Hersan čaj dobro sredstvo pri BOLENJU ŽELODCA, JETER in LEDVIC.

Hersan čaj se dobiva SAMO v IZVIRNIH ZAVOJIH v vseh lekarnah.

ZAHTEVAJTE brezplačno BROŠURO in VZOREC od:

»RADIOŠAN«, ZAGREB, Dukljaninova ulica 1

Reg. št. 19834/33

Inserirajte v „Bogoljubu“!

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

Ljubljana
Komenskega ul. 4
Telefon št. 3623

Dr. Frane Dergane
ial-primarij kirurg, odd. v p.
Ordinira: 11.—1.

Slovenski dom

je naš ceneni popoldnevnik. Izhaja vsak delavnik ob 12 in stane mesečno samo 12 dinarjev. Z ilustracijo Din 14'—.

LJUDSKA POSOJILNICA v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6
v lastni palači

obrestuje hranilne vloge najugodneje.

Novе vloge vsak čas razpoložljive,
obrestuje po 4%, proti odpovedi po 5%

Bolni na pljučih! Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte tako knjigo o moji

novi umetnosti prehranjevanja

ki je že marsikoga rešila. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bolezen hitro premaga. Nočno znojenje in kašelj prenehata, teža telesa se zviša ter po poapnenju sčasoma bolezen preneha.

Resni možje

zdravniške vede potrjujejo prednosti te moje metode in o radi priporočajo. Cimprej začnete z mojim načinom prehranjevanja, tem boljše.

Popolnoma zastonj

dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Ker ima moj založnik samo

10.000 komadov za brezplačno

razpošiljanje, pišite takoj, da se boste mogli tudi Vi prištevali med one srečneže.

Zbiratnica za pošto:

ERNST PASTERNAK, Berlin S. O.

Michaelkirchplatz No. 13, Abt. Z. 493

Udobnost in eleganca.

49.-

Za občutljive noge udobne baržunaste čevlje z nizko peto.

59.-

Za družbo nosite baržunaste čevlječke z visoko peto, okrašene z lakom.

59.-

V pisarno, urad in trgovino nosite baržunaste čevlječke s srednjo peto.

59.-

Praktični in udobni baržunasti čevlječki kombinirani z lakom.

Boita

